

TRIBUNA POPORULUI

Abonamentul:

Pe un an . . . 4 Cor. | Pentru România și America:
Pe un jum. an . . . 2 Cor. | Pe un an . . . 10 cor.
Un număr 4 fileri.

Apare în fiecare Duminecă.

Redacția și Administrația: Strada Deák Ferenc 20.
Inserțiunile se primesc la administrație. — Manuscrise
nu se înapoiază. — Telefon pentru oraș și comitat 502.
Mulțumite publice și Loc deschis costă fiecare șir 20 fil.

Semne din lumea politică.

De o vreme încoaci în lumea politică se alungă vești din ce în ce mai ciudate cari nu se știe de unde răsar și nici dacă au ceva teme de adevăr. Se spune între altele, că în curînd, poate la primăvară, poate la vară ori chiar peste un an, un an și jumătate, se vor petrece schimbări mari atât în Austro-Ungaria cât și în Balcani, schimbări, cari nu vor trece fără sguđuituri, fără războaie și fără cumplită vărsare de sânge.

Nu se știe care din puterile europene va porni să tulbure pacea popoarelor și nu se știe cari vor fi anume interesele de dragul cărora oștirile ar trebui să iasă la câmp și la munte. Se știe numai, și se vede de ani de zile, că în partea răsăriteană a acestei părți de glob pe care e așezată și țara noastră tulburările se țin lanț, stările lăuntrice, aproape în toate statele din Balcani, sunt răscolite fără nădejde de a se reaceza în marginile de mai nainte. Neamuri mărunte de cari s'a vorbit puțin până acum, cer tot mai stăruitoare ca să ajungă ele stăpâne pe soarta lor și se pare că din frământările aceste vor răsări alte așezări de state decât cele de până acum.

Știm că toate puterile din Europa și în deosebi Austro-Ungaria, Rusia, Germania,

Italia, Anglia și România au numeroase interese de apărut în Balcani și e aproape de mintea noastră, că ori cari ar fi schimbările, dacă ele s'ar întâmpla aievea, puterea și voința statelor înșirate vor cădea grele în cumpăna întâmplărilor. Știm și că dintre toate statele înșirate, Austro-Ungaria și România au să se teamă mai mult în fața viitorului, căci ele sunt în nemijlocită vecinătate cu cuibul frământărilor primejdioase. Deosebit în Austro-Ungaria, aici la noi, unde voința lui Dumnezeu a amestecat atâtea popoare la un loc, întâmplările din jos de Dunăre pot să aibă urmări de-un sfârșit cu neputință de prevăzut.

Ne dăm seamă, că ori cari ar fi gândurile și scopurile Austro-Ungariei, ea va trebui să păsească mână în mână cu țara fraților noștri de sânge și limbă, cu România, după ce soarta le-a învecinat strâns lângă olaltă și le-a împrejmuit cu neamuri cari într'un moment dat pot să fie deopotrivă de dușmănoase pentru amândouă. Așa stând lucrurile, gândul cel dintâi care e luminează viitorul e gândul, că soarta ne-a hotărît nouă Românilor o parte însemnată în întâmplările ce pot să vie, căci întovărășite în primejdie Austro-Ungaria și România. Românii vom reprezenta în aceasta tovărășie numărul cei mai mare ca popor. Și vădit lucru, că având iubitul nostru

domnitor mare nevoie de armele României, va căuta să ne mai ușoreze și nouă Românilor din Ungaria și Austria soarta, căci numai așa armele fraților noștri de peste hotare vor sări cu însuflețire în războiul menit să apere în primul loc interesele Austro-Ungariei.

Dar ne oprim aici și lăsăm pe cititorii noștri să-și urzească singuri gândurile mai departe, căci, după cum spuneam, nu se știe dacă toate aceste păreri ce se alungă azi în lumea politică au ori ba vre-un teme de adevăr, precum nu se știe nici că, ori cari ar fi să fie întâmplările, putea-vor ori nu puterile să găsească pentru toate o deslegare pașnică, fără sguđuiri și fără risipă de vieți omenești.

Insemnăm încă numai că, potrivit cititorii noștri, taberele politice ungurești par a sta și ele sub înriurirea acestor ciudate vești, ce nu se știe de unde răsar și am văzut că taberele ungurești, oricât ar fi fost de mari desbinările provocate de reformele militare și de votul universal, și-au dat în parte mâna de împăcare, mai rămânând să părăsească armele numai cei din tabăra lui Justh. Și după cum bine ne dăm seamă, Justh va trebui să părăsească în cele din urmă și el armele împotriva guvernului, căci taberele ungurești, fie chiar și sub conducerea lui Justh se folosesc de lupta pentru votul universal numai pentruca să

Povestire.

Era în puterea iernei, troiene până la ghe-nunchiu stau zid de-o parte și de alta a drumului. Pe șosea se făcuse drum bun pentru sanie și pe la vre-o trei după amiază am plecat să văz ce mai o pe la vie și să mă roped de acolo după câți-va stânjani de lemne la o pădure unde auzisem că-s bune și ieftine. Lanurile de zăpadă se întindeau într'o parte cât zarea lumii; iar dealurile: Frumoasa, Socola, Tomoștii, păreau munți de gheață sprijinind bolta fumurie a cerului. Un ger ascuțit te răzbea până la os. Am ajuns la vie pe 'nserate, jumătate înghețat, cu barba și mustățile sloiu; în trei ceasuri albisem ca Sfântul Nicolae.

Vierul făcuse foc tătăresc. Lemnele verzi țiuiau ascuțit improșcând scântei aurii ca niște artificii adevărate. Patima lui Gheorghe Suman, — așa-l chema pe vier, — era să zază înaintea sobei și să privească în pălălăoa albăstră-roșie. Ceasuri de-arîndul se uita fermecat la dogoarea din vatră, cetînd ca într'o carte basmele vechi ale neamului său. Gheorghe era de vîrstă mijlocie, înalt, subțirel și sprinten ca un ogar; ochii mici, negri, scăpărau sub fruntea coperită c'un smoc de păr încălcit. Mănile subțiri, mici, nu sămăneau făcute pentru muncă grea! Venit din lume, nime nu-mi putea spune de-i om de treabă ori nu.

Apărarea mea erau cele două puști turcești, cumpărate pe vremea războiului și un revolver, de care nu mă despărteam nici zi nici noapte.

Alți proprietari de vie se plîng că li-se fură toamna strugurii, iarna haragii, mie, însă, de când îl am pe Gheorghe, nu mi-se pierde un vreasc. E

de vre-un an la mine, dar pot spune că nu-l cunosc ce hram poartă, e cinstit ori nu? Odată mi-a cerut să-i dau o pușcă, s'o aibă când lipsesc eu de la vie. I-am răspuns:

— Asta n'o fac, măi Gheorghe. Stăpânul puștei răspunde de ce-ai face cu dânsa, cum răspunde de vitele lui.

S'a uitat cruat pe sub sprincenele stufoase și n'a zis nimic.

Oamenii, cari vin la săpatul viei, zic dese ori: Cucoane Vasiliică, Faraonul dtale e om mare. A umblat în vremea lui cu butea și cu slugitori după dînsul.

— Hoțul te păzește mai bine decât cel cinstit, le răspundeam tot în pruji.

— Ai dreptate, răspundea moș Ilie, care aducea la față cu sfântul Petru de pe icoane. Ai nevoie de ciubote? Du-te la ciobotar. Iți trebuie haine? Mergi la croitor. Voiești să nu te calce hoții, tocmește un tâlhar să te păzească. Numai te sfătuiesc, boierule, să nu dormi niciodată cu amândoi ochii închiși.

Până să-l dovedesc de hoț, Gheorghe era paznic bun; din via mea nu se mișca o nuia din loc. Mai era și bucătar soiu. Toamna la cules nicăiri nu erau oamenii mai mulțumiți de mîncare ca la mine. Făcea niște mămăligă, de bătea cozonacul.

La vremea mesei, când eram la vie, numai cel vedeam venind cu două felii puse pe fund, din cari ieșiau valuri de aburi albicioși. În schimb îi dam brînză adusă din oraș. O lua repede fără a zice ceva. Vorbă puțin și părea totdeauna cu gîndul dus departe. Niciodată nu spunea de satul lui,

de viața lui trecută; părea căzut din stele și că zadarnic ți-ar povesti din lumea lui, căci tot nu l-ai pricepe. Doar odată, toamna, l-am auzit, văzînd un stol de rîndunele: „Sărmanele, vezi, le-a ajuns dor de țara unde-au copilărit. De-ar avea și omul aripi!” Rostise cu atîta jale vorbele, încât oamenii, cari-l auziră, n'au îndrăsnit să-l ia în bătaie de joc, cărîindu-l ca de obicei.

În seara, de care e vorba la început, după ce m'am încălzit și-am mâncat cu gust porția de mămăligă cu brînză, i-am zis:

— Gheorghe, mâne, când o fi un ceas pîn' la ziuă, să-mi fie calul gata și să mă scoli, plec la pădurea Tîncului.

Ca de obicei, n'a răspuns nimic.

Eu am pus câteva cioate pe foc, să moiu cel pui de ger ascuns în casă; am revizuit puștile și revolverul și m'am culcat. Cât am dormit, nu știu; mi-se păru că de abia ațipisem, când numai ce aud la fereastră: boc! boc!

— Care-i acolo?

— Eu. Am adus calul: acuși se face ziuă.

Aprind repede lumînarea, mă frec la ochii grei de somn, caut la ceas, stătu chiar de cu seară.

— Nu e oare prea demnoapte, măi Gheorghe?

— Nu se află! Acuși e ziuă, au cântat cocoșii de două ori. A răsărit și Luceafărul.

Mă scol, buturungele făcuseră un jar roș din care pâlăiau flăcări vinete-albastre. Es din casă. Gerul se mai mușase. Nu mai bătea vînt dinspre Prut. Printre stelele pînjinite de boarea înghețată, unele arătau mai luminoase, altele clipeau atît de tare, gata, par'că, să se desprindă din înălțime. Carul mi-se părea destul de sus, găinușă

însele poporul și pentruca să-și asigure mandatele de deputat. O singură tabără adevărată are votul universal și tabăra aceasta nu-i unguirească, ea este tabăra de 13 milioane de suflete a popoarelor nemaghiare.

Ca să înțelegem mai bine motivele cari au hotărît pe potrivnicii noștri să-și dea în fața viitorului mâna de împăcare, trebuie să reproducem aici și niște cuvinte spuse de Kossuth Franczi zilele acestea:

„Trebuie — a zis el — să punem capul luptei împotriva reformelor militare, ca să putem înfăptui reforma electorală sub domina actualului domnitor. Cu moștenitorul de tron vin și alte vremuri. Sub domina domnitorului de acum trebuie să rezolvim atât chestiile militare cât și chestia votului universal, pentrucă cine știe dacă venind pe tron moștenitorul de tron, nu va trebui să îndurăm sarcini militare mai grele și dacă vom putea reuși să apărăm, în chestiunea reformei electorale, interesele națiunii unguerești”.

Cuvintele acestea au avut mare răsunet în lumea unguerească, deși au fost desmintite, pentrucă trebuiau să fie, fiind vorba de moștenitorul de tron.

La rîndul nostru vom privi cu ochii neînfricați viitorul și ne vom strînge tot mai tare și mai încheși în jurul steagului înălțat de partidul nostru național, convinși că numai așa, uniți într-o singură și neclintită tabără vom putea să însemnăm ceva în cumpăna întâmplărilor și că numai așa, mărturisind cu tărie credințele și dorințele noastre, ne vom învrednici de-un viitor mai bun și mai fericit în țara aceasta.

Sărbătorirea celor 16 seminarisți în București.

Se anunță din București:

In urma consfăturilor făcute s'a constituit în Capitală un comitet de inițiativă, compusă din membri ai Ligii Culturale, studenți și prezidenți ai diferitelor societăți naționaliste pentru a sărbători eroismul celor 16 studenți seminarisți români transilvăneni din Oradea-mare, cari au refuzat mai bine să-și sacrifice cariera începută, decât să renunțe la limba strămoșească.

Dupa o serie de consfătuiri intime se ca organiza o mare adunare naționalistă.

Manifeste vor fi lansate la timp iar publicul va fi arizat de acțiunea acestui comitet.

Toată diplomația europeană va fi înștiințată de actul din Oradea-mare.

In chestia episcopiei gr.-cat. maghiare „Lucea” în numărul său din urmă anunța:

După ascultarea celor chemați Ilustrii noștri Arhieriei, spre a se conforma voinței obștei a credincioșilor, au hotărît să informeze direct pe Sfinția Sa Papa, asupra uneltirilor îndreptate contra bisericii noastre, ales, că se presupune, cu toată hotărîrea, că informațiile, ce s'au dat Romei, spre a-i câștiga învoirea, sunt defectuoase, ca să nu folosim un cuvânt mai greu. Spre acest scop Ilustr. Sa. Dr. Demetriu Radu, fie în persoană, fie în fruntea unei deputațiuni mai restrinse, va prezenta Sfinției Sale Pontificelui roman un scurt memoriu al chestiunii, informându-l cu toată sinceritatea asupra acestei nefericite acțiuni, ce se plănuiește. Și pentruca să nu se pară nici pe departe, că Episcopul nostru ar avea să lupte cu arme tainice, acelaș memoriu va fi prezentat și ministrului-președinte, spre a ști guvernul, ce resentimente a deșteptat acest plan în clerul și poporul românesc unit și de a-l preveni din vreme asupra turburărilor și neplăcerilor, ce va putea proveni din executarea unei astfel de atente împotriva bisericii atât de sfinte înaintea noastră a tuturor. Sperăm, că în chipul acesta punându-se înfăptuirea unei Episcopii maghiare în adevărata sa lumină, cei în drept vor mai medita asupra chestiunii, dacă e executabilă o astfel de instituție, ce ar avea incalculabile neplăceri, pentru credincioșii unei Provincii atât de numeroase și adicte scaunului Romei și cu un cuvânt, care ar turbura adânc pe toți Români.

Agitație anti-maghiară în America Din Zagrabrag vine următoarea știre: Fostul deputat Ștefan Zagorac, care joacă un rol însemnat în politica croată a fost însărcinat de partidul său, să plece în America pentru a porni între Slavii de acolo o vie agitație împotriva guvernării maghiare din Croația.

Zagorac a și plecat spre Lumea Nouă în societatea duor advocați Straznicki și Dr. Janka.

Delegația aceasta va ajunge la 3 Martie în Argentina de unde va porni o puternică propagandă anti-maghiară printre elementele slave de acolo.

După vizitarea tuturor centrelor croate de acolo delegații vor trece în Statele Unite ale Americii de nord, unde vor pune la cale de asemenea o puternică mișcare împotriva maghiarilor. Încolțirea aceasta desigur că nu le poate cădea bine hegemonilor noștri.

Proces de agitație. Din Sătmar ni-se scrie: Joi în 22 Febr. n. s'a deschis procesul de agitare a vrednicului protopop român Mihai Ciurdar din Dob (com. Sătmar), la curtea de apel din Dobrițin. Dsa a fost acuzat, că poporenilor săi le-ar fi zis, să nu-și dea copiii în școlile unguerești, unde limba românească este suprimată, și că și-ar fi îndemnat pe Români din Dob să nu-și cumpere calindare unguerești inveninează sufletul.

Tribunalul din Sătmar l'a achitat pe părintele Ciurdar „în lipsa de dovezi”.

La curtea de apel s'a ordonat ascultarea mai multor martori, cari în cea mai mare parte au fost ascultați cu privire la trecutul românesc al părintelui Ciurdar, întrebându-i detalial, că ce tînută politică are dsa.

Președintele senatului între altele l'a întrebat că în ce limbă propune studiul religiunii în școala de stat. Părintele Ciurdar, spunându-i că românește, — președintele s'a scandalizat mirându-se cum se încumetă un protopop român să facă așa ceva în țara unguerească.

Din toate acestea era de prevăzut, că curtea de apel va schimba sentința de achitare, cu toate că apărătorul, d. Victor Ciurdar cand. de advocat fiul părintelui Ciurdar, a sfărmat toată acuza proscruului-prim.

Vrednicul protopop român a fost condamnat la 3 luni închisoare de stat și 300 cor. amendă în bani.

Apărătorul a anunțat recurs de nulitate.

Eljen Mangra Vazul! Cazu învățătorului Vasile Tenea din Fechetău (Bihor) suspendat din postul său la intervenția faimosului vicar dela Orade, — a creat acestuia un titlu de adevărată

nu-mi era la locul cuvenit. Să plec? Să nu plec? Stam nedumerit. Tocmisem cărăuși cu vorbă să vie desdemineată la pădure ca să-și poată încărea lemnele și ajunge la oraș. Gheorghe îmi da mereu ghes să plec că-i acuși ziuă. Teama, — nu cumva să dau pe cărăuși de sminteală, că doar aveau de făcut cu încăreatul drum greu, iar pân la oraș, vorba Româului, era un deal, o vale și o limbă de pădure, — mă hotărî să plec. Când am ajuns în dreptul fântânei Zănelui, calul a cămărit drept la treacă. Gheorghe nu-l adăpase cum trebuia. L'am lăsat să bea și apoi am pornit la trap. Până la pădure aveam două ceasuri bune. O bucată de drum era șosea umblată de sănii. Se bătușe bine zăpada și calul mergea lesne. Se auzea scârțitul omătului și trootul potocavelor. De pe liniștea ce domina, de pe lumina stelelor, mi-se părea că noaptea e în toiul ei, parcă ațipise și vântul și freacăntul cel mai mic. Dormeau și pietrele. Numai uitându-te sus la cer, pareă auzai un zăzâit tainic ce'nsoțea elipitul neastâmpărat al stelelor. Nimic pare omul în mijlocul întinderii dintre cer și pământ.

Confundat în aceste gânduri, am trecut prin sat și nu înțigi. Coperit de zăpadă, dormia adânc ca un grulgin! Nici-o suflare de om, nici o lumină în vre-o casă, toate zăceau în întunec bezna. Nici-un câine nu mă lătra, doar vre-o doi hâcșișori amorții de prin culcușurile dosite. Îmi venea să mă întorc, dar făcusem calea jumătate.

Peste puțină vreme părăsii șoseaua lăsând la stînga drumul dintre pietrării. În vremea robiei, boierii de-aci își scoteau piatra cu care zideau curțile și palatele din oraș. Acum părăsise, din loc în loc, stau vâgănele negre, căscate ca guri

de uriași. Aici năma nu mai era bătută cu pe șosea, calul înainta a nevoie, călea rar, chibzuind la fiecare pas. Noaptea sta tîntuită în loc. Despre răsărit nici o zare și nici urmă de locul Soarelui. Numai stelele stăpâne își clătinau tot mai tare luminile, ca niște ochi îndrăgostiți. Fiind singur la vreme de noapte, în mijlocul pustului, simții cămă dragoste te leagă de tovarășul ce te duce pe spatele lui! Cea mai mică mișcare a ta el o simte, își atâtește toată luarea aminte: cel mai mic fior al lui, te îngrijorează și-ți dă știre de primejdie. Roibul meu era blând ca mielul, ascultător ca un câine și mai deștept decât un om, dacă era vorba de primejdie. L'am lăsat în mers potrivit, n'aveam de ce mă zori. Deodată simt o tresărire a calului. Fără să gîndesc mult, scot revolverul. Înainte de-a-mi da seama, doi oameni nălți stau de-a curmezișul drumului cu bâte lungi cât niște cațe ciobănești. Fără a întârzia o clipă, ca să poată pune mâna pe cal ori să-l lovească, slobod două focuri, unul după altul. Cum se iviseră pe neașteptate, tot așa s'au și mistuit în vâgăunile pietrării, întocmai ca niște năluci ale nopții.

Am mers înainte cu arma în mână. În urmă auzii un fluierat lung a pagubă și atîta tot.

În sfîrșit, am ajuns la casa pădurarului. Cu voce-nevoie, după multa cioborîjală, mi-a deschis ușa.

— Bine, domnule, zise omul trezindu-se, dar în puterea nopții se vine? Știi că abia două ceasuri?

Le-am povestit întâmplarea, pădurarul zise: — Mare păcat te-a trecut. Eri tot la pietrărie au ucis un negustor. Și nici nu înserase bine. A

colo e cuib de hoți. Ai avut noroc că erau numai doi, ceilalți fiind plecați în altă parte; altfel nu scăpai așa ușor! Hoțul de vier e înțeles cu ei.

Și azi sunt nedumerit și mă întreb: „Avea Gheorghe vre-o vină, ori numai voind să-și ia de grijă, mă trezise în puterea nopții?”

A doua zi, când m'a văzut, nu se miră de loc, ochii tot scânteitori și fața tot boțită, n'arăta ce se petrecea în cugetul lui.

Nu i-am zis nimic, amintindu-mi rugăciunea din copilărie:

„Doamne, apără-ne de năpastie”.

Sofia Nădejde.

Cereți și răspîndiți pretutindeni

„Tribuna Poporului”,

foaia țaranului român și apărătoarea drepturilor lui.

Abonamentul:

1 an 4 cor.

6 luni 2 cor.

Arad, str. Deák Ferencz 20.

loric. Ziarele maghiare iau apararea necinstitei ale fapte anti-românești și nu se jecnează să spună, că Mangra este victima unei acuzații neîntețelate.

Adevărul este însă stabilit și îl repetăm: Neorocitul învățător lăsat pe drumuri de părințasa justiție maghiară este jertfit la cererea expresă a ambițiosului vicar, care visează încă la alte episcopoci dacă nu în biserica noastră neunită, în cea neunită maghiară, pentru a cărei atemeiere își va fi promis desigur tot concursul.

Pentru astfel de oameni nu avem decât o singură exelamație:

„La mai mare parinte!” Dar acolo la ei!

*

Pentru odihna martirilor dela Galați. Ni se amuță: Tribunalul din Timișoara a oăndit în 17 Februarie a. c. pe d. *Dimitrie Podreanu* învățător în pensie, pentru un articol intitulat *Omorul dela Galați*, la 8 zile închisoare și 20 cor. pedeapsă în bani. Motivul: calomniarea jandarmilor ungurești.

Justiția ungurească se îngrijește ca vaurile de amărăciune să nu se liniștească în sufletul românesc, nici după trecerea a aproape doi ani dela fiorosul măcel din Tara Oltului. Și bine face...

*

Noi demonstrații contra Ungurilor. Demonstrațiile Croaților și Sărbilor contra Ungurilor se tin lanț. După impozantele demonstrații din Croația și Sarajevo, mai raportăm despre două demonstrații.

În Travnik (Bosnia) s'a organizat o mare adunare populară la care au luat parte peste 3000 de oameni. După obișnuitele huiduri la adresa Ungurilor și ciocniri cu poliția, mulțimea a ars în aclamarea generală un steag unguresc.

A demonstrat însă și o școală de fete. După cum se comunică din Zagreb elevele școlii de menaj de acolo, au improvisat o mică demonstrație contra banului și a guvernului unguresc. A nune, după terminarea cursurilor, fetele s'au adunat în camerele dela stradă, au deschis ferestrele și au huiduit pe Ban și pe Unguri. Fapta aceasta a însuflețitelor fete a fost răsplătită cu recunoștința câtorva deputați și a mai multor studenți cari le-au aclamat în drumul lor spre casă.

*

Nebunii patriotice. Cineva ne trimite nrul 44 al ziarului unguresc din Cluj „Elenzék”. Găsim în el un articol datat din Sibiu, care, mărturisim, ne-a produs mult haz. E vorba de Români. Cică Românii ar trăi prea bine în Ardeal, deși ei sunt niște grozavi dușmani ai Ungurilor. Guvernul unguresc ar trebui să mărească pe Români cu tot felul de legi, să-i scoată afară din țară, și așa ei sunt numai niște venetici, țara nu va rămânea ca nelocuită, fiindcă ar putea fi colonizată cu ciangăi moldoveni și bucovineni, eventual și cu fini. — Ne mirăm cu autorul articolului nu s'a gândit la o nouă năvălire a popoarelor, ca un nou Árpád și Atilă?

În felul acesta e susținut de altfel întreg articolul, într'un stil și un limbaj, cum numai în țara noastră se poate inchipui. Nu știm cine-i autorul și e păcat. Am putea să-l alegem deputat în Camera ungurească, să vedem ce nutură ar face alături de Mangra.

*

Mișcarea naționalistă-evreiască. Studenții jidovi dela universitatea din Cernauți, cari aparțin asociațiilor evreo-naționaliste „Zephira” și „Emanah” s'au adresat rectorului universității, profesorului Petschek cu rugarea să li-se recunoască naționalitatea lor evreiască și li-se îngăduie purtarea culorilor naționale jidovești. Rectorul a refuzat aceasta pe motivul, că legile austriace nu recunosc o naționalitate jidovească. De asemenea le-a interzis purtarea culorilor naționale jidovești.

Din cauza aceasta studenții evrei au făcut o demonstrație ostilă la locuința rectorului până când intervenind poliția ei au fost împrăștiati.

Interpelația d-lui Ștefan C. Pop.

D. deputat al Șriei Ștefan C. Pop. a făcut în chestia alungării celor 16 teologi dela seminarul r.-cat. dela Oradea-mare o interpelație în Camera de următorul cuprins:

1. Are d. ministru de culte și instrucție cunoștință, că în 10 Februarie a. c. rectorul seminarului latin din Oradea a eliminat din seminar 16 clericii gr.-cat. români fără să fi deschis o cercetare reglementară?

2. Are d. ministru cunoștință, că sentința adusă în mod statarial a fost executată în chipul cel mai neomenesc, deoarece rectorul și autoritățile seminareale au constrins pe clericii eliminați ca în timp de noapte și iarnă să părăsească institutul, iar hotărîrea aceasta lipsită de orice simț omenesc, rectorul nu s'a arătat dispus să o modifice nici chiar la intervenția și rugarea dlui episcop Radu?

3. Are d. ministru cunoștință, că sentința aceasta a fost pronunțată fără ca să se fi luat proces verbal fie și numai cu un singur cleric?

4. Are d. ministru cunoștință că deși autoritățile institutului latin au convenit cu clericii români interesați în cauză de a nu divulga nimica în publicitate din cele întâmplate în institut, totuși din partea acestor autorități s'a săvârșit o nimitoare indiscrețiune și totodată au fost martori acelei triste priveliști, că capul diecezei gr.-cat. române împreună cu preotimea din fruntea acestei dieceze au fost improșcați cu cele mai improductibile învecție în un organ maghiar din capitală?

5. Are d. ministru cunoștință că autoritățile seminareale nici odată n'au nimica de excepționat ce privești conduita clericilor eliminați, și nici nu s'au plâns vre-odată autorităților bisericești ale clericilor eliminați? Are d. ministru cunoștință că și în cazul de față numai pentru aceea s'a aplicat o pedeapsă atât de severă, pentru că clericii români au îndrăsnit să se folosească de limba maternă în conversațiile lor?

6. Consideră d. ministru de admisibil ca viitorul și existența a 16 tineri inteligenți să fie nimicită pentru că își iubesc limba, pe care vreau să o cultive?

7. Are d. ministru cunoștință că în bulele papale relative la Unirea cu biserica Romei, de asemenea în prea înalte deciziuni ale domitorilor generosi, precum și în bulla *Ecclesiam Christi* emisă de Pontificele IX cu privire la înființarea metropoliei gr.-cat. române de Alba-Iulia și Făgăraș limba română nu numai a fost recunoscută ca limbă liturgică, ci a fost de-adreptal decretată ca atare?

8. Are d. ministru cunoștință că episcopul Dr. Lányi a declarat unui corespondent al ziarului „Nagyvárad”, că atât dănsul, cât și autoritățile seminareale, corpul profesoral și elevii institutului au iscălit o telegramă, pe care au trimis-o episcopului diecezan contelui Széchenyi felicitându-l pentru că a aprobat sentința de eliminare, prin aceea au justificat în mod neîndoios acuza, că s'a căutat un pretext pentru a gonî în mod săbătece pe clericii români din seminar?

9. Este d. ministru dispus să ordone o strașnică anchetă în această afacere?

10. Este d. ministru dispus să ia măsurile convenite în privința reprimirei clericilor români eliminați și deschiderea unei cercetări reglementare împotriva lor?

D. Pop și-a dezvoltat interpelația interupt meru și cu patimă din partea deputaților maghiari. A făcut pe larg istoricul întâmplării, așa cum cetitorii noștri îl cunosc și a dovedit că clericii români au drepturi vechi de a studia în seminarele romano-catolice. Fondurile religioase în acest scop au fost create încă pe timpul unirei și sporite și pe seama episcopului nostru gr.-catolic de Maria Teresia și Iosif II, iar mai târziu în 1875 când episcopii catolici au vărsat 3 milioane la aceste fonduri s'a hotărît un număr de 30 de ajutoare pe seama provinciei mitropolitane

românești. 14 din aceste ajutoare se dau teologilor români dela Oradea-mare.

Ministru încă n'a răspuns.

*

Aflăm că în drumul său spre Roma episcopul Radu s'a prezentat la primul-ministru Kluen-Hédervary înmânându-i un exemplar din memoriul provinciei noastre mitropolitane gr.-cat. privitor la chestiunea înființării unei episcopoci gr.-cat. ungurești. Episcopul Radu a fost și la ministrul de instrucție contele Ioan Ziehy, înmânându-i și lui un exemplar și rugându-l să-și bazeze răspunsul ce va da la interpelația deputatului Dr. Ștefan C. Pop în chestia eliminării celor 16 clericilor dela Oradea-mare, nu numai pe informațiile primite dela superioritatea seminarului, ci și pe procesele verbale dresate de capitulul gr.-cat. român.

Nuțitul ziar mai află că ministrul a primit cu bucurie cererea episcopului român, declarînd că nu va da nici un răspuns până nu va studia și procesele verbale în chestiune, și totodată rugănd pe P. S. Sa să-i trimită aceste procese verbale îndată după sosire.

† Dr. Liviu Lemeni.

Vineri noaptea, săptămâna trecută a înțat din viață, la Sibiu, Dr. Liviu Lemeni.

Suntem dureros surprinși de această tristă veste, nu numai fiindcă ne pătrundea de pierderea ce o îndură neamul nostru prin moartea lui, dar și fiindcă pe răposatul îl știam până bine de curînd deplin sănătos.

Dr. Liviu Lemeni a fost un vrednic român, care în toată viața lui a luat parte cu însuflețire la orice manifestare națională. Începându-și cariera ca subprefect în Săliște, repede și-a dat seama că temperamentul lui viu nu se potrivește cu cadrele strînte ale administrației, din pricina aceasta a și părăsit aceste terene, lasând regrete unanime între românii sălișteni și a intrat în advocatură, stabilindu-se la Sibiu. Aici în acest centru puternic de pe vremuri al politicii noastre, s'a afirmat din ce în ce mai mult ca un luptător bine pregătir și agil al cauzelor noastre naționale. A participat cu sflatul și munca lui productivă la toate conferențele naționale, fie ca simplu delegat, fie ca membru al comitetului național. După ce s'a proclamat activitatea a fost candidat de deputat în două rânduri la Sasseboș, purtând o frumoasă luptă, poate una dintre cele mai frumoase. Poate că nu a fost nici un singur român care să nu-și dea votul pentru Lemeni, care era adănc respectat aici și de către străini. Dar Dr. Liviu Lemeni a luat parte activă, cu o rară pricepere și la toate acțiunile noastre economice și culturale atât ca membru în direcțiunea „Albinii” cât și ca membru în comitetul Asociațiunei noastre.

Ca fiu credincios al bisericii noastre gr.-orientale Dr. L. Lemeni, s'a interesat de aproape de toate mișcările ei. În sinod și în congres, unde a avut totdeauna onoarea să fie ales, el a contribuit totdeauna cu partea lui de muncă înțelegătoare, cu sflatul lui desinteresat și limpede.

Prin acest bărbat muncitor, însuflețir și integru, neamul nostru suferă o reală pierdere, iar societatea din Sibiu un membru puternic al ei, care conducea una dintre cele mai distinse familii.

Trimitem văd, Lemeni și întregii familii cele mai adănci condolențe.

Pe răposatul Dumnezeu să-l odihnească!

▼	ANUNȚURI	▼
▼	se primesc cu prețuri moderate la administr. >Tribunei<.	▼

La taifas cu neica Dinu.

— Bună seara, neică Dinule! Ce mai faci?
— Mulțămîn dtale, nepoate!... Iaca, p'aci și noi ne luptăm din greu cu sărăcia!...

— Ei, bat-o de sărăcie s'o bată, că dela un capăt la altul al țării n'auzi decât de ea plângându-se Românul.

— Și cu toată dreptatea, mare nepoate. Nu vezi dta c'a ajuns cutitul la os și funia la par?

— Ei, cum?

— Muncim noi din greu, de când se desprimăvereză și până când cade bruma, și nu putem să legăm două 'n tei. Iată iarna bate la ușă și noi afară de datorii n'avem de nici unele: nici măcar varză în putină și nici pore de Crăciun.

— Dar, bine, nene Dinule, unde și ce-ai muncit de te plângi că nu poți avea răsplata ostenelelor dtale?

— Ce să muncesc?... pământul meu!

— Cât pământ ai dta?

— La, două pogoane!... (jugăre).

— Și te mai plângi de sărăcie cu două pogoane de pământ?

— Cum să nu mă plâng când n'am nimic folos de pe urma lui. Ia te uită, după toată treaba nu m'am ales decât cu un dric de cocoleașe!

Și cam ce crezi, dta, că e piciina acestui rău, neică Dinule?

— Ușor de răspuns, nepoate. Toată buba de care suferim noi e lipsa de pământ. Nu ne trebuie nimic decât pământ.

— Nu vezi dta cum s'a imputinat și sărăcit pământul pe care-l avem? De unde până mai acum câțeva vreme era pământ din destul și bogat, de pe un pagon scoteai două care sdravene de porumb, acum de pe două pogoane nu scoți un car.

— Apoi, să-mi dai voie, nene Dinule, să-ți spun că n'ai dreptate și să-ți dovedesc aceasta... Știi dta cum trăiesc sătenii prin alte țări?

— Nu...

— Ascultă-mă să-ți spun eu: Prin alte părți, oamenii n'au pământ nici pe sfert din cât avem noi și trăiesc în belșug, indostulându-și casa numai de pe bucățile de pământ ce o au.

— Ei, cum?

— Foarte lesne: prin muncă chibzuită... Noi, neică Dinule, muncim până dăm în brînci, e adevărat, dar ne lipsește chibzuința în muncă.

Ce chibzuială să mai faci, când ai pământ puțin și sărac?

— Nene Dinule, să știi, după cum îți spusei și adineaori, că pământ mult și roditor ca la noi nu mai e în nici o țară lin lume și dacă pe ici, pe colea, s'o fi cam secătit și nu ne indostulează, apoi tocmă aci e nechibzuința noastră, că nu știm cum să-l ținem și cum să-l lucrăm, ca din puțin să scoatem mult. Noi ne mulțumim să-l sgarăm nițel pe de-asupra, să punem veșnic pe el aceeași plantă, cum bunăoară numai porumb, și s'asteptăm ca sămânța aruncată să dea rod înșutit... Ei, bine, nu așa se face treaba. Ca un pământ să dea ceace poate da, se cere ca să fie bine lucrat — arat adânc, grăpat, tăvălugit și îngrășat în fiecare an, căci plantele sug bunăoară lui și ajunge odată de se secătuiește, întocmai cum o pivniță din care tot iei mereu și nu mai poți se golește dela o vreme; apoi să schimbăm sămânăturile: dacă anul acesta am pus plante cu rădăcini cari cresc mai de-asupra, la anul să punem plante cu rădăcini cari se înfig mai adânc în pământ... Făcând așa nene Dinule, ajungem ca de pe un pagon să scoatem ca de pe două și trei, lucrare prost, și atunci ne putem indostula și de pe mai puțin pământ.

— Bine o fi ce spui, nepoate, dar cine stă de astfel de minicuri?

— Ei, bine, nene Dinule, atâta vreme cât cele ce spui vor fi socotite drept minicuri, belșugul în casele noastre nu-și va clădi cuib... A lucra bine pământul, a-l îngrăși și a schimba sămânăturile, nu sunt minicuri, ci lucrări de mare folos pentru celce le face. Ba, față de foloasele ce le aduc, adevărat că par ca niște minicuri, căci ce treabă mare este a ara adânc și a grăpa pământul pe care vrem să sămănăm?... Apoi bălăgarul și alte gmoaie — bun îngrășământ — pe cari noi le nesocotim și aruncăm prin șanțuri ori pe drumuri, nu ne costă nici un ban; schimbarea sămânăturilor tot așa...

— Văd că ai dreptate, nepoate! Iacă o să încerc, precum zici, căci încercarea nu strică.

Încearcă și dacă o strică să cază păcatul asupra-mi... Alteceva, nene Dinule: Am băgat de seamă că d-voastră ori de-ați avea pământ mult ori de-ați avea puțin, nu puneți pe el decât porumb. Și lucrul acesta nu-i deloc îmbucurător, căci ce recoltă de porumb se poate face după câteva prăjini de pământ? Dar dacă am pune în loc de porumb 20—30 poni de soiu bun, pe cari i-am îngriji cum se cade, nu-i așa că am fi mult mai câștigați și mai mulțumiți, câștigând parale frumoase pe fructele lor?

— De, asta cum așa e!

— Și am mai băgat de seamă că d-voastră nu știți să faceți din prune lecăt țuică, cu care vă otrăviți sângele și sufletul, pe când uscate și afumate aduc bun venit, vânzându-se cu 1 leu și mai bine kilogramul; merele și perele de asemenea, pe unde se găsească, se vând din floare, pe ce nu curge apa, în loc să se păstreze cu chibzuință și să se scoată spre vânzare, atunci când ei pot prinde parale bune pe ele... Ce zici, neică Dinule?

— Spui bine, dta!...

— Te auziam la începutul convorbirii noastre că n'ai varză la putină. Din ce piciună n'ai?

— Fiindcă n'am bani să cumpăr.

— Asta iar e o nenorocire. Nu'nțeleg cum dta, cu două pogoane de pământ să cumperi varză! de ce nu pui, Române, zarzavaturi în grădina dtale?

— Ei, comedie, par-că eu sunt sărb, să pui fiindcă ne batem joc de lucruri de folos și socotim zarzavaturi!

— D'asta nu mai dăm înainte, nene Dinule, ca înjosire cultura zarzavaturilor, despre care credem că Dumnezeu a hărăzit-o numai spre procopsirea străinilor. Nesocotită judecată și negrăită nepăsare! Locul dimprejurul caselor noastre stă acoperit cu cucută, bozii, brusturi și alte buruieni adăpostitoare tuturor soiurilor de gângănii... și apoi strigăm că n'avem pământ și că ne prăpădim de sărăcie... Române, deschide-ți ochii mari, uită-te ce faci, vezi răul, cumintește-te și pune-i stavilă. Nu desface baierele secătuitei tale pungii, pentru lucruri pe care le poți avea cu foarte puțină bătaie de cap, pe brazda ta de pământ, căci astfel în toată viața ta nu vei ajunge să ai tot ce-ți trebuie și veșnic vei fi răsvrătit în sufletul tău din cauza sărăciei... Aici am dreptate, nene Dinule?

— Ai!... Dar, vezi, unde n'am apucat dela părinti, par-că nu ne vine să ne apucăm de legumărie și zarzavaturi!

— Dacă nu sunteți d-voastră îndomnățici, îndomnați pe copiii d-voastră să ție seamă de acest meșteșug și lăsați-i, nu-i oprăți pe cei cari umblă la școală să facă grădărie, cum au învățat pe bucățile de pământ dimprejurul școlăii, căci lor li-s'a spus și li-s'a arătat și deci știu, dacă d-voastră nu știți.

— I-om lăsa nepoate, i-om lăsa că n'avem încotro... Dar un lucru să te mai întreb: Pe zi ce merge, lumea se înmulțește și pământul se îmbucătățește, așa că în curând o să vie vremea — pe ici pe colea, a și 'nceput — când cu toate măsurile dtale n'o să facem nimic, pământul fiind prea puțin de cap de om. Așa că tot trebuie să ni-se dea pământ.

— Nene Dinule, dacă d-ta crezi că singura noastră mântuire ar fi darea de pământ, apoi te înșeli amarnic și-ți voi dovedi aceasta... Cine zici dta că trebuie să vă deie pământ?

— Statul, cine altul?

— Află, dacă n'ai știut până acum, că pământ de împărțit, în țară, nu mai este, așa că'n nădejdea aceasta nici să nu mai rămâneți. Apoi statul nu e dator să dea pământ la oameni; el nu poate să ia cu sila moșile proprietarilor și să le împărțită; toate într-o țară sunt orânduite după legi și statul nu este om atotputernic, care să poată face ce vrea. Statul este țara aceasta cu oamenii cari o locuiesc și trăiesc într'nsa, potrivit cu așezăminte și legi, ce nu se pot călea.

— Atunci, ce-i de făcut, să pierim de foamă?

— Nu! Asta nu s'a întâmplat cu nimeni în lume — ca un popor să moară de foamă — și deci n'are să se întâmple nici cu noi Românii. E drept ce spui dta, că înmulțirea poporului aduce micșorarea proprietății, dar aceasta e ceva firesc, care se petrece pretutindeni. Înmulțirea oamenilor nu se poate opri, dar un popor nu pierd din piciina aceasta. Ce crezi dta, neică Dinule, că toată lumea

trăiește numai de pe urma plugului? Sunt țări al căror pământ e așa de puțin că nu se mai poate împărți — oamenii au ajuns să semene și printre șinele trenului (drumului de fier) —, iar prin altele, e alcătuit numai din stânci. Și știi ce au făcut oamenii de p'acolo? Au făcut ceea ce trebuie să facem și noi de aci înainte: s'au apucat să învețe *neguțătoria* și *meșteșugul*. Și dacă acum nu mergem de voie spre meserie și negoț, vom merge mai târziu de nevoie, când holdelo pământului nostru nu ne va mai putea hrăni pe toți — lucrul acesta, are să se întâmple odată, chiar dacă am zice că noi, sătenii, am dobândit prin munca și stăruința noastră cea mai mare parte din pământul țării; așa au pățit și au făcut și alte popoare. Dar de ce să așteptăm vremile când vom fi siliți la aceasta, de ce să privim cum câștigă străinii din negoț și meșteșuguri și de ce să nu căutăm ca încet, încet, să ne îndreptăm spre aceste izvoare de câștig?

— Aduci bine vorba dle, dar cum să facem lucrul acesta?

— Foarte ușor. N'avem decât să ne îndrumăm feciorii noștri spre meșteșug și negustorie, și'n loc de pământ să le lăsam ca moștenire câte o meserie bine aleasă și bine învățată, prin care le vom asigura traiul mult mai sigur și mai mulțumitor decât prin o neidestulătoare palmă de pământ, pe urma căreia vom primi, în locul binecuvântării, blestemul fiilor noștri.

— Prin această izbândă ne vine în ajutor și statul, care, în dorul de a ne vedea dând înainte, a înființat în țară o mulțime de școli de meserii și de comerț — ba încă și școli de agricultură, unde tinerii pot să învețe ca să scoată un câștig mai mare din pământul ce-l vor avea.

Grăiul dtale desvăluie lumina, nepoate. Am înțeles tot rostul cuvintelor ce-mi spuseși.

— Eu, unul, fiindcă n'am decât două pogoane de pământ pentru cei 3 fii ai mei, am să le las numai pe soama lui Nică să le lucreze; pe Petrică îl voi duce la școală de meserii din Ploiești să învețe strungăria, că n'avem nici un strungar în sat; iar pe Năiță am să-l dau la negustorie că și aia-i bună.

— Dar ar trebui să înțelegem cu toții — sătenii din țara românească — că pământul nu se poate întinde din cât e, numai dibăcia omului se întinde cât vrei.

O. Oproiu.

Staturile acestea date de d. învățător Oproiu din România în revista „Albina” pot fi ascultate cu folos și de sătenii noștri.

Prietenia cânelui cu mâța.

Citim în „Libertatea”:

Între Ungurii și Sașii din Orăștie s'a încheiat de câțiva ani o pretenie tare „memunată”. S'au înfrățit colea după chip și formă să țină unii cu alții în toate ale vieții de obște, să se îmbrățișeze împrumutat la toate prilejurile potrivite.

Totuși ghiarele acestei „înfrățiri” ies prea adesea din sac. Când e vorba de-aceea cu Sașii să fie țirăți ca codiță în lupte politice pe urma Ungurilor, atunci prietenia e bună, Ungurii merg în frunte, Sașii după ei, unde pot. Dar când ar fi ea și Ungurii să le facă câte o plecăciune mai bună Sașilor, — prea adeseori euserii unguri își uită de prietenie și-i lasă pe „aliați” în mila sfântului.

Am văzut-o asta de mai multe ori, iar mai nou acum Marți sara.

Pe această zi Sașii au vestit cu vre-o șase săptămâni înainte (ca să nu fie întrecuți de nime), că fac bal mascat, mare, internațional, cu atracții multe! Peste două trei zile, hop și Ungurii cu vestiră, că ei fac bal mascat deosebit! Nu le trebuie cel săses! Și s'au ținut de cuvânt. Deși pe vremuri, până nu era „alianță” între Unguri și Sași, la balul mascat aranjat de Sași, mergeau și Ungurii și Românii, — acum de când sunt „aliați”, Ungurii s'a separează, nu le trebuie limba și cântecele saxone, ei vor să-și petreacă curat ungurește! Și se retrag în cusina lor și fac concurență euserilor lor.

Că-s prieteni cu ei numai pentru a-i ținea sub pantoful lor și pentru a-și servi scopurile lor din când în când...

E prietenia vestită a cânelui cu mâța... Vai de celce în această „alianță” are rolul mîței!...

Priveghitoarea, Mierla și Grangurul.

De S. Fl. Marian.

Fiind odată împăratul păsărilor foarte me dispus și voind să știe dintre supușii supusele sale care cântă mai frumos și mai fermecător, dăte poruncă în întreaga împărăție ca, pe dată, să se adune la curtea împărătească cei mai vestiți cântăreți, ca să-i cânte la masă.

Cum auziră păsările de această poruncă, se adunară cu toate la un loc și aleseră între ele pe trei, pe care le trimiseră la împăratul. Aceste trei fură: Grangurul, Mierla și Priveghitoarea. Și ele, cum s'au ales, nu stătură mult pe gânduri, ci se poriră de grabă spre curțile împărătești.

Grangurul ca unul ce avea îmbrăcămintea cea mai aleasă și cea mai frumoasă fiind acoperit cu pene aurii ce strălucesc foarte frumos la lumina soarelui, se puse în fruntea celorlalte două și nu lăsă pe nicio una s'o ia înaintea lui.

Mierla merse după dânsul, zicând că ea ca una ce are rost aurii ca și penele Grangurului și îmbrăcămintea neagră și strălucitoare ca mătasa, trebuia să meargă după dânsul.

Priveghitoarea însă, fiind mai mică la făptură și având îmbrăcămintea cea mai simplă, rămase în urmă.

Cum ajunse acuma Grangurul la curtea împărătească, intră în năuntru, și împăratul văzându-l așa de frumos împodobit îl primi cu cea mai mare cinste, îl puse apoi în fruntea mesei și-l pofti să cânte.

Grangurul plin de fală începu a cânta.

Iar împăratul ascultând cu luare aminte, fu foarte mulțumit cu cântecul său și-l laudă.

Intră apoi Mierla.

Împăratul, cum o văzu și pe aceasta porunci să i-se dea îndată un scaun, și o pofti să șază la masă și să cânte.

Și mierla cântă mai frumos decât Grangurul.

În urmă sosi Priveghitoarea și, intrând plină de umilință, se plecă până la pământ dinaintea împăratului.

Împăratul, văzându-o că e așa de mică, așa de prizărită și nebăgată în seamă, se miră ce caută la curtea lui și de aceea o întrebă cam răstit: ce vrea? fără însă a o pofti să șază ca pe ceilalți doi oaspeți ce intraseră înainte.

— „Înălțate împărate!” zise Priveghitoarea de lângă ușă, unde rămăsese de cum intrase în năuntru. „să nu vă fie cu bănat: sunt aleasă și trimeasă de către neamurile mele la înălțimea voastră ca să vă cânt și eu un cântec”.

— „Cântă-mi dară”, zise împăratul zîmbind; „să te văd și pe tine ce poți”.

Priveghitoarea, necutezând măcar a-și îndrepta privirile spre împărat, își drese mai întâi glasul și apoi începu a cânta, dar știți, cum știe ea să cânte, nu cum cântaseră celelalte...

Împăratul, când o auzi cântând, rămase uimit de farmecul cântecului său. Un glas așa de duios, așa de dulce și așa de fermecător n'a mai fost auzit de când se trezise pe lume: Priveghitoarea prin cântecul ei băgă sub covată pe ceilalți doi cântăreți de mai nainte.

Iar, după ce sfârși, împăratul n'o mai lăsă să stea la ușă, ci o puse pe dânsa în

locul Grangurului, în fruntea mesei, dându-i totodată și darul cel mai mare, care era merit pentru cel mai bun cântăreț; iar după ce se ridică masa, dintre toți oaspeții, câți fuseră poftiți, ea porni mai întâi în fruntea celorlalți doi cântăreți, măcar că îmbrăcămintea ei era cu mult mai simplă decât a Grangurului și a Mierlei.

Mierla, care cântase mai frumos decât Grangurul merse în urma Priveghitoarei.

Grangurul însă, cu toată stamba lui cea domnească, cu toată frumusețea îmbrăcămintei sale, rămase îndărăt și ieșind umilit și rușinat dela împăratul, merse acuma cel de pe urmă.

Și de-atunci apoi de când au fost aceste trei păsări la împăratul lor, ca să-i cânte la masă, a rămas Priveghitoarea cea mai renumită și mai măiastră cântăreată dintre toate neamurile Păsărilor. Fiecare pasăre cântătoare trebuie să-și plece capul și să se închine înaintea ei.

Din țări străine.

— **Suferințele Românilor din Macedonia.** Cetim în „Dreptatea” din Salonic:

„La 21 Ianuarie noaptea, o ceată de 8 antarți greci de sub comanda căpitanului Secatopulos Tiera s'a dus la turmele lui Mărgărit Cațohi și D. Caciuperi, din comuna românească Avdela, și după ce au bătut de moarte pe păstori, au masacrat 170 oi. Noroc, că proprietarii turmelor lipsind de acasă, au scăpat cu viață. Vina nenorocirilor proprietari de oi este, că ei sunt naționaliști declarați și primesc în casă preot român.

O altă bandă grecească de sub conducerea antarului Nani Zaroiani, a masacrat 6 catări ai românului Iani Sambural, un bun naționalist din comuna Culcuri, cazua Cătrina. Autoritățile au luat măsuri pentru prinderea antarților greci.”

— **Grecii contra Românilor.** Campania electorală în Turcia este în toiul ei. Fiecare din naționalitățile creștine din imperiu, spre ași asigura reușita candidaților respectivi, caută să înscrie în listele electorale cât mai mulți din partizanii lor.

Pentru a împiedeca pe Români de a se înscrie în listele electorale, Grecii din sangiacul Serfige, serie ziarul „Dreptatea” din Salonic, — au format bande al căror scop este terorizarea Românilor.

Celnicii și Chirigiții de naționalitate română sunt amenințați cu moartea și cu distrugerea animalelor. Știut fiind că aveera celnicilor constă din turme de oi, iar a chirigiilor în caravane de cai și catări, pericolul, după cum se vede, este foarte mare.

Aceste bande sunt patronate de episcopii greci din Macedonia cari, se știe, sunt cei mai mari dușmani ai românilor din Macedonia.

— **O amenințare turcească.** Comandantul trupelor turcești din Tripolis a trimis generalisimului italian Caneva o scrisoare, prin care cere, ca prizonierii turci să fie omeneste tratați, iar nu cum s'a făcut până acuma. Într'adevăr se svonește, că prizonierii turci îndură un tratament mizerabil din partea Italianilor. Față de aceste zvonuri comandantul ture a scris generalului Caneva, că dacă nu va da o declarație iscălită de toți prizonierii prin care aceștia să arate, că sunt tratați în mod cinstit, Turcii vor desfășura înaintea Europei culte toată procedura asta barbară și afară de aceasta vor impușca pe cei 22 de ofițeri și 1109 soldați italieni făcuți prizonieri.

O judecată potrivită.

care a împăcat pe curălar cu săteanul

— Povestire glumeată. —

Sunt multe feluri de oameni în lumca asta. Oameni buni și oameni răi; săraci și bogați; făleși și de treabă; haruiei și leneși; cuminiși și prosti. Și ce să mai zic? Sunt oameni de multe mame și au diferite năravuri...

Așa erau odată doi oameni năravoși și apoi și făleși: un curelar, orășan și un sătean, plugar.

Curelarul era fălos că-i maistor și se ținea domnos; iar săteanul era fălos că avea boi și vaci cu lapte. De multe ori când se întâlneau amândoi, se păcăleau unul pe altul. Săteanul zicea că „domnul maistor” stă cu pita în mână lângă găină până oauă, ca să-i mânce oul; iar așa zicea că sătenii aleargă după cioară până la „Dealul mare” de se pune pe un cires când is ciresese coapte.

Săteanul zicea că, orășanul când îi flămând scobirleşte prin măsele după carne...; iar orășanul încă zicea că, săteanul când îi flămând îi amărit și tot scuipă.

Și multe glume și păcăleli își ziceau unul altuia. Dar ca să-l păcălească pe curelar, se duse săteanul la el acasă, făcându-se că-i trebuie o curea nouă și îi zise:

— Să-mi faci maistore o curea nouă (șerpar), știi colca frumoasă; să mi-o coși tot cu mătasă, dar mătasa să nu fie nici roșie, nici albă, nici neagră, nici galbină, nici verde. Seurt: Să n'abă nici o culoare pentru că nu vreau să aibe nimeni curea așa ca mine, pentru că — vezi dumneata — acum te omoară concurenții...

— Ai drept roinice, zise maistorul, după ce-l ascultă și se gândi puțin. Și zice să ț-o eoa cu mătasă?

— Da; dar să nu fie — cum îți spusei — nici într-o culoare, căci dacă o fi — apoi n'o primesc. Înțelegi maistore??

— Înțeleg și-ți voi face. Dar să nu vii după ea nici Duminecă, nici Luni, nici Marți, nici Miercuri, nici Joi, nici Vineri și nici Sâmbătă: căci de vii într'o zi de acestea apoi n'o capeți.

— Bine, acuma suntem înțelegi; dar să știu pentru cât o faci?

— Pentru zece coroane!

— Bine, iacă aici trei coroane ca arvună! Și dăte maistorului trei coroane.

Deteră mâna și se despărțiră, plecând omul acasă. Maistorul rise că l'au putut păcăli să-i deie trei coroane.

Astalalt iară ridea, singur, pârindu-i bine că l'a prins cu arvună, căci acum el vrînd nevrînd trebuia să i-o facă. Că, cum? Asta-i treaba lui...

Trecu o săptămână, trecu două; când fu a treia săptămână într'o Luni, se duse la curelar să vadă că gata-i curea.

— Ți-am spus — zise curelarul că Lunea să nu vii, că nu-i gata, ei vin'o de altă dată.

Mai trecu o săptămână iară veni într'o zi să vadă că gata-i curea. Dar nici de data asta nu fu gata. Maistorul îi zise să vie de altă dată. Mai veni, însă nici acuma nu era gata ei iar îl mai mută.

Ce se gândi, ce se socoti dar nu mai veni nici Luni, nici Marți ci noaptea între Luni și Marți. Bătu la ușă.

— Cine-i, întrebă maistorul?

— Eu, am venit după curea, și care gata-i?

— Ți-am spus să nu vii că azi e Luni și nu ț-i-o pot da!

— Ba nu, căci acuma nu-i nici Luni nici Marți. Ci eu ț-i-o spune oeva maistore: Acuma am venit de nu-i nici Luni nici Marți, ci între ele și iacă îți spun că de nu mi-o gați — eu te părăsc.

— Poți să mă părești, ori să mă lași căci pe mine nu mă doare capul de aceia.

— Bine, vom vedea.

Și se duse la judecătorie și-l pârî.

Ți chemă de față și-i întrebă că ce și cum-ii?

Omul spuse că, iacă au tocmit să-i facă o curea nouă pentru zece coroane și că i-a dat trei coroane arvună.

Maistorul se apăra: că deoarece i-a zis că să i-o coase cu mătasă care să nu fie nici roșie, nici galbenă, nici albă, nici neagră — adică să n'abă nici o culoare, el nu o poate face ca să-l mulțamească și de-aceia i-a spus la rîndul său, ca să nu vină după ea nici Luni, nici Marți, nici Miercuri și nici într'o zi...

Știrile zilei.

Judecătorul îi ascultă pe amândoi cu luare-aminte; ba-i mai întreabă mai una mai alta și îi rugă să se împacă dar, dela o vreme însă, văzându-i că ce fel de scule de oameni sunt — le făcu judecata următoare:

„Să-i ducă în vârful dealului *Cornățel* și acolo plăieșii (haidueii) să-i lege de olaltă — față la față — apoi să le deie drumul de-a dura, de-aolo din vârful, c'apoi se împacă ei până ajung în șes.”

Se și făcu cu ei întocmai.

Fură duși în vârful dealului, legați de olaltă cu fețele către olaltă, apoi sloboziți holomoc pe deal în jos... Și o luară de-a dura, când maistorul pe sătean, când săteanul pe maistor. La început nu zicea nici unul nimic dar dela jumătate de coastă începură a se înțelege amândoi...

Când era săteanul cel fălos din jos zicea: — Fă-o cum vei face-o, numai să fie pace!...

Iar când ajungea domnul maistor de desupt, zicea: — „Vină când vei voi, că gata o fi!”

Și așa când ajunseră în șes erau împăcați.

Judecătorul se bucură, că s'au împăcat și-i slobozi.

Eu încă mă bucur că v'o puteți spune.

Brad, în Februarie 1912. *Adam Bolca*.

Serata teatrală din Tinea.

Joi, în 15 Februarie n. am avut prilejul să asistăm la o frumoasă manifestare culturală a Românilor din Tinea. Numărul Românilor de aici față de străini este foarte neînsemnat, și chiar din motivul acesta orice manifestare națională a lor are o deosebită importanță. Sub acest raport trebuie considerată și reprezentațiunea din 15 Februarie aranjată de tinerimea română din Tinea.

Știam bine că publicul tuturor manifestărilor românești din Tinea îl formează în cea mai mare parte preoțimea noastră din jur, — m'a frapat însă faptul, că dintre preoții tractului numai doi Martian Andru, Nicolae Popescu și Ioan Vaida au participat. Am înțeles apoi că preoții la dorința atotputernicului protopop Nicolae Roxin, au ținut de cuviință să nu vină la serată.

Cu toate acestea a fost o afluență destul de mare, chiar și din comitatul Aradului au venit vreo douăzeci preoți Gh. Popovici din Talpoș și Simeon Bule din Șomoșcheș. S'a prezentat și o mulțime de străini.

Obstacolele, cari a avut să le înfrunte comitetul aranjator în frunte cu d. Eugen Sibilian, au fost mari, mai ales înjghebarea corului a umblat cu greutate. Ideea nobilă a comitetului însă a înșuflețit și pe alții și fără preget și-au dat concursul binevoitor binevoitor la cor d. Dr. Teodor Popa, Emil Deciu cand. de adv. și Nicolae Piru inv. din Oradea-mare, d. Piru a luat asupra sa și conducerea corului.

Reprezentațiunii teatrale i-a premers un concert cu un program variat și bogat. Corul a executat cu o rară precizie mai multe piese, dintre cari „Răsunetul văilor” și „Pe cea lună” la insistența publicului, mai cu seamă a străinilor, au fost repetate. Dăra Sabina Andru a declamat poezia „Mama” de Gh. Coșbuc dovedită că dispune de un talent declamatoric. A fost răsplătită cu ropote de aplauze și un buchet frum. de flori. După aceea d. Eugen Sibilian a ținut o conferință, „Despre poezia populară”. Subiectul interesant, limba curată și mlădioasă au făcut să fie ascultat cu încordare până la sfârșit.

Punctul din urmă al seratei a fost piesa teatrală „Pictorul fără voce” comedie într'un act. Persoanele debutante s'au achitat în mod deosebit de rolurile încredințate lor, au produs mult haz și voie bună în publicul ascultător. Rolurile au fost susținute de d-șoara Sabina Andru, d. Eug. Sibilian, Cornel Cosma, Nicolae Dancu și N. Ristea.

După reprezentațiune a urmat dans, care a durat până în zori în cea mai bună dispoziție.

Petrecerea a reușit pe deplin, atât în privința morală cât și materială, mărindu-se fondul bisericii românești din Tinea iarăși cu o sumă considerabilă.

Intellectualii din Tinea, d. Dr. Andrei Ilie, Dr. Aurel Pintia și Romul Barbu au dovedit și de astădată o înțelegere frumoasă a trebuințelor noastre culturale, căci sprijinul lor moral și material este a se atribui succesul seratei.

Să auzim în Tinea și de aci înainte tot de mai multe fapte bune românești. *Cor.*

Către Octavian Goga. Chelmac, 20 Febr.

1912. Astăzi, când deja ai intrat în temnița Segebudinului, luceafăr mântuitor al neamului românesc, îmi vin în minte cuvintele dreptului Simeon, rostindu-le eu despre Tine: „Iată aceasta este pus spre căderea și spre sculara multora întru lumină și prin sufletul Tău va trece sabia durerii, ea să se descopere dela multe inimi eugetele violene!”

Adaog cu glasul evangheliei: „Fericit este pântecul care Te-a purtat și fericite sunt țitele ce ai supt!” Căci preoțimea română e cu Tine mare regenerat al conștiinței noastre naționale! Răbdă deci cu tărie, căci din loviturile ce le-ai primit și le primești dela dușmanul din afară și dela cel din lăuntru, va răsări biruitoare credința adevărată românească! Mângâie-Te, căci preoțimea cu credința din „Apostolul” Tău Te urmează fără șovăire în toate credințele Tale! Fie preamărit numele Tău, căci și suferința Ta este o părțieică din „Cântarea pătimirii noastre” Te salută cu iubire românească Ignatie Vișoiu, preot gr. or.

— Arta românească la Berlin.

Sâmbătă a avut loc în grădina zoologică din Berlin deschiderea expozițiunii de artă „Die Frau im Haus und Beruf” de sub patronajul M. S. Imp. Germaniei.

Secțiunea românească, în care sunt expuse lucrări de artă ale M. S. Reginei, ale A. S. R. Principesei Maria a României și ale doamnelor din societatea din București, impunătoare prin superioritatea lor artistică, a fost vizitată imediat după deschidere de M. Sa Impărăteasa Germaniei. A fost primită cu toate onorurile cuvenite de Principesa de Wied. de ministrul plenipotențiar Dr. A. Beldiman și de delegatul țării d. prof. Dr. Al. Tzigara-Samurcaș.

Parastas pentru Gozșdu. Cetim în „Tel. Rom.” Eri, Duminecă, după terminarea sfintei liturgii, s'a celebrat în catedrala din Sibiu un parastas solemn întru odihna sufletului și eternizarea memoriei marelui mecenat și binefăcător al neamului nostru, Emanuel Gozșdu. A pontificat Escelența Sa, Înaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Mețianu, asistat de Preacuvioșii Lor, Dr. Ilarion Pușcariu, Arhimandrit, vicariu arhiepiscop și Dr. Eusebiu R. Roșca, protosincol, director seminarial, de protopresbiterii Ioan Droș și Lazar Triteanu și de diaconii Demetrie Câmpăneanu și Dr. Vasile Stan. La fine Escelența Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul nostru Ioan a ținut o frumoasă cuvântare, în care a arătat numărului public compus în mare parte din elevii de pe la diferitele institute publice din Sibiu, cine a fost Emanuel Gozșdu și ce a făcut el pentru neam și biserică asigurându-și nemurirea pentru toate timpurile.

— Episcopul Hossu — acasă. Citim în „Drapelul”: P. S. Sa Episcopul Dr. V. Hossu după o îndelungată absență a sosit la Lugoj, unde va petrece mai mult timp, până la trecerea definitivă la Gherla. Fiind P. S. Sa, după morbul greu de astă toamnă și iarnă, încă reconvalescent, s'a abstat la expresă dorință a P. S. Sale, dela orice recepție și manifestație. Ne bucurăm din inimă, că vedem pe înaltul arhipăstor iarăși în mijlocul nostru și îi dorim, ca aici să-și regăsească deplina însănătoșare, ea apoi cu forțe întinse să iee asupra-și cărma diecezei Gherla, unde multe și mari probleme așteaptă pe omul întreg.

— Necuviința unui solgăbirău pedepsit. Azi-vară, intelectualii români din Hălmagiu au aranjat o petrecere cu joc care, când era mai însuflețită, a fost turburată de solgăbirăul Lovich Gyula. În stare de beție, acest instit funcționar s'a prezintat la petrecerea românească în societatea alor două... servitoare, cerind loc de onoare pe seama lor. Purtarea solgăbirăului a fost atât de scandalizatoare, încât societatea românească a părăsit sala de petrecere — lăsându-l pe Lovich să-și facă cheful în societatea sa... aleasă. Organizatorii petrecerii au denunțat însă ca-

zul autorităților. Consiliul de disciplină a comitatului s'a mulțumit să-i dea solgăbirăului stat. prietenesc. Ministrul de interne l'a condamnat însă la 300 de coroane...

— Expoziție de industrie casnică rom. in Sibiu. colecțiunea doamnei Maria Cosma. Va fi deschisă din 25 Februarie până în 31 Martie a. n. e. în fiecare zi la orele 10—12 a. m. și 2—4 p. m., în strada Schewis Nr. 15. Taxa de intrare e de cor. 0.50. Venitul este destinat pentru școala Reuniunii femeilor Române din Sibiu.

— Meetingul de Luni al socialiştilor. Partidul socialist a afișat pe străzile Budapestei uriașe placarde roșii, cari chiamă pe muncitori să manifesteze, Luni în fața Camerei, pentru votul universal. Meetingul va parcurge strazile principale ale capitalei și se va opri în fața clădirii parlamentare. Partidul a hotărît pentru Luni în seapul meetingului repaos de o jumătate de zi.

— Inaugurarea monumentului Cuza-Vodă din Iași. Ni-se anunță din Iași: Lucrările monumentului Cuza-Vodă, sunt complet terminate. Inaugurarea se va face cu mare solemnitate în primele zile ale lunii Mai. La serbări vor azista și delegațiunii din Bucovina și dela noi.

— Cununie. Doamna văduva Lucretia Peia n. Foltuția și d. Gheorghe Bărsan, comerciant în Făgăraș, își anunță cununia ce a avut loc la 5 (18) Februarie.

Felicitările noastre!

— Un fost deputat croat deținut. Din Zagreb se comunică: Ieri a fost ridicat dintr'o cafeana fostul deputat Loreovici, pentru a-și începe pedeapsa de 3 luni, la care a fost osândit, de tribunalul din Zagreb, pentru falsificarea unui document alăturat petiției de contestarea unei alegeri parlamentare. Actul acesta a produs o mare consternație între cei prezenți, cari cedând totuși forței, au petrecut cu toții pe Loreovici până la închisoare.

— Regele Ferdinand al Bulgariei la Budapesta. Luni dim. regele Ferdinand al Bulgariei, venind dela Viena s'a oprit la Budapesta, unde a fost oaspele arhiduceului Iosif. La orele 3 d. a. regele a călătorit mai departe. — spre Sofia.

— Atentat împotriva unui ministru. Ministrul francez de agricultură a fost victima unui odios atentat din partea regalistilor. Pe când se întorcea dintr'o inspecție la gara din Lille a fost atacat pe drum de câțiva regaliști (camelots du roi) cari l'au insultat și i-au aruncat în cap un maldăr de reviste din Action française. Ministrul a fost ușor rănit. Intervenind poliția a arestat doi cameloti, ceilalți au fugit.

— Moartea unui învățător binemeritat. Un cetitor ne anunță moartea vrednicului învățător Gheorghe Maghețiu din Sacoșul-unguresc. Școala românească din acel ținut și întroagă împrejurimea jlește în adormitul pe unul din cei mai iubii și populari conducători din partea locului. Înzeștrat cu frumoase calități spirituale, viața întroagă și-a închinat-o idealurilor noastre naționale sprijinind cu fapta și obolul toate acțiunile românești din acele părți. Vreme de 45 de ani a stat în serviciul școlii, dovedindu-se tot timpul un învățător model. A muncit mult pentru prosperarea reuniunii învățătoresci și pricepera ce a arătat în toate chestiunile de ordin didactic l'a înălțat în considerația colegilor săi, iar consistorul l'a numit comisar al tractului Lugoj, vreme de mai mulți ani în șir.

Tot ce are azi comuna Sacoșul-unguresc, o comună curat românească, o rodul muncii lui apostolice. Originar din comună, suprema lui țintă a fost să cultive sufletul sătenilor cu cele maiobile sentimente naționale și religioase, însuș premergând cu exemplu și ținând cu neclintire la steagul partidului nostru național. Atât în viața publică, cât și în cea particulară a sa, era un bărbat de o corectitudine proverbială în acest ținut.

L'a răpus o boală veche și neîndurătoare spre adâncă durere a comunei, care vedea în el un părinte ocrotitor. În urmă îi rămâne o soție neconsolată și doi fii, din cari unul d. Dr. Coriolan Maghețiu, profesor la liceul din Craiova, iar celalalt d. Aurel Maghețiu, preot în Togr.

Odihnească în pace.

— **Apel.** Făcând și anul acesta, de Paști, o excursiune de studii în Italia cu studenții din cl. VII a gimnaziului nostru din Brașov, îmi iau voie a apela la simțul de jertfă a fraților români mai cu stare, rugându-i, să binevoiască a contribui cu cât vreau, ca să se poată bucura de această ocaziune și unii studenți săraci, dar distinși, cari au merita să iee parte la excursiune.

Ajutoarele rog a se trimite cel mult până în 10/21 Martie Martie. Brașov, 9/22 Februarie 1912. *Dr. Iosif Blaga, profesor.*

— **Cum lucră șovinistii.** Din Niraștau de pe Murăș, i-se serie „Gaz. Trans.”: Un act de tot „patriotic” s'a săvârșit la 1 Februarie în comuna Niraștau. Este adevărat în acest sat școală conf. gr. cat. și școală de stat cu 3 puteri didactice. Școala de stat s'a făcut mai ales la insistența unui oarecare armean Kárnász, care se zice, a asigurat guvernul că în Niraștau sunt 180 copii de școală, și așa s'au înființat 3 puteri didactice. Din 1907, această școală era cât de cât populată, din cauză că în comuna vecină Molomfalău nu era școală și cei 75 școlari cercetau toți școala de stat din Niraștau. Mai umblau 25 copii unguri și până la 20 Români, cari nu aveau loc în școala confesională. În acest an însă în Molomfalău s'a făcut școală și astfel grosul școlarilor s'a subtras din școala de stat, care era osândită să stea goală. Dar neadormiții paznici ai „ideii” au veghiat și statul a fost scăpat de primejdia valahă. După trecerea de 3 ani, congregația comit. Murăș-Turda a ajuns în poziția de a afla, cu sala școlii confesionale acum nu mai poate cuprinde pe cei 80 elevi înscriși și a dat poruncă părinților ca să-și ducă copiii, acum la jumătatea anului, 20 elevi, în școala de stat, rămânând în școala confesională numai 60. Dacă părinții nu vor asculta, să se folosească forța! Și s'a făcut! S'au scăpat 20 de băieți de „inficierea” periculoasă a „daco-românismului” și s'au dat în buna creștere a patrioților cu patentă. De acum marele patriot Kárnász poate dormi liniștit, i-s'a împlinit visul.

— **Membrii români în congregația comitatului Alba-inferioară.** Viriliști: Dr. Victor Mihaile, I. M. Moldovanu, Ioach. Topolan, Ioan Cirllea, Dr. Ales. Pop, D. Aug. Dumitreanu, Dr. Octavian Prie, Teofil Faur, Dr. Laur Pop, Tr. Boțian, I. F. Negruițu, Dr. Dănilă Szabó, Petru Fizeșan, Nic. Adamovici, George Bărbat, Dr. George David, Const. Colbasi, Oprea B. Popa, Ioan Rusan, Sim. Ispas, Dr. Ioan Marciaș, Nic. Forescu, I. Chirilă, Ioachim Fulea, Sim. Onit, Teod. Lobont, Sim. Crăciun, Rubin Pația, Vas. Dragan, Dr. Iuliu Maniu, Dr. Ioan Reșe, Avram Brecu, Ios. Muntean, Dr. Laur. Nestor, Ioan Măcer, Artem Blăjan — Aleși: Nic. Draia, Flor. Rusan, Ioan Teculescu, Parteniu Rozor, Sim. Ilicu, Isaia Popa, Eug. Pantea, Dr. Aurel Geram, Nic. Albu, Emil Maxim, Dr. Ioan Pop, Ioan Căurar, Dr. Izidor Marcu, Stefan Pop, Andrei Matak, Dr. Ioan Sâmpălean, I. Br. Hodoșiu, Gaștil Pop, Dr. Vasile Suciu, Ștefan Roșianu, Gavr. Necup, Dr. Ioan Raț, Dr. Al. Nicolescu, A. C. Comșa, Vas. Vasiliu, Ioan Maior, Dr. Camil Melican, Valer Dăian, Ioan Pop, Ioan Aron, Ch. Corta, Iosif Anghel, Dr. Petru Meșș, Dr. Aurel Ștefan, Emil Bitea, Iuliu Montani, Nic. Cristea, Ștefan, Besa, Lud. Giurea, Enea Bota, Nic. David, Dr. Ștefan și Dr. Victor Macaveiu.

— **Pentru gimnaziul din Brad.** Din incidentului învățătorului Petru Cociu din Doneni cu dsoara Rozalia Turuc din Vața de Jos, implată la 4 (17) Februarie a. e. — la propunerea dlui George Costina preot în Josăș, s'a jucat jocul miresii în favorul fondului gimnaziului în gr.-or. din Brad, încasându-se suma de cor. dela următorii domni: George Costina preot Josăș cor. 2, Cornel Lazar protopresbiter în Halmagiu cor. 5, Patriciu Covaci învățător în Josăș cor. 2, Nicolae Ardelean notar în Prăvălia cor. 5, Ioan Giurgiu preot în Ionești cor. 2, A. Joldea diacon în Halmagiu cor. 2, Aurel Ștefan notar în Banești cor. 3, Sabin Ștefan preot în Săturău cor. 2, Pinteș Covaci econom cor. 2, Iosif Draia preot în Minead cor. 2, Ianeu Lupșău învățător cor. 2, Savu Dorea învățător în Zeldes cor. 2, Petru Cociu învățător în Doneni cor. 6, Ștefan Cociu econom în Doneni cor. 1 și David Ștefan econom în Doneni cor. 1. Suma cor. 40 pe care s'a primit prin mandat postal, d. propunător și colectant Georgiu Costina Josăș.

Epitropia fondului gimnazial din Brad se află indemnă a aduce și pe această cale sincere mulțămiri donatorilor sus amintiți. Brad, la 8 (21) Februarie 1912. Petru Rimbaș preot și epitrop al fondului gimnazial.

— **Alegere de învățător.** Ni-se serie: Duminică, în 21 Ianuarie a avut loc alegerea de învățător în comuna Sărăsani, protopopiatul Făgetului reușind cu mare majoritate de voturi d. Dimitrie S u c i u. Dorim ca nădejdiile legate de activitatea noului ales să se împlinească spre binele comunei. **Ion. B. primar.**

— **Inundații în Moldova.** Din Iași se anunță: Prefectura de județ a fost înștiințată că apele Prutului în interval de 24 ore au crescut cu două metri.

În multe părți din județ Prutul a început să se reverse, inundând șesurile pe mari întinderi.

Panica printre săteni este mare mulți dintre ei au început a-și transporta avutul și vitele la deal.

Pentru a se împedeca aglomerarea skoiurilor de ghiață care vin în cantitate considerabilă, prefectura a luat dispoziția ca gheturile să fie sfărâmate cu dinamită.

De asemeni apele Jijiei au cerșut în mod considerabil și din moment în moment se așteaptă să se verse.

— **Moartea subită a unui notar public.** Se anunță din Timișoara: Dr. Cornel Pésán, notar public în Buziaș a plecat Sâmbătă dimineața la Timișoara, unde a tras la hotelul Hungaria. Seara a petrecut-o într'un cerc de amici. La miezul nopții s'a dus la culcare, având intenția să se rentoarea dimineața acasă. Dimineața, când a venit serviterul hotelului să-l deștepte, era mort. Medicii au constat că a murit de apoplexie.

— **Băcan român în Făgăraș.** Ni-se serie: În orașul nostru un tânăr român, harnic și de cinste, a deschis o băcănie românească bine provăzută, ca să scutească poporul român de lipitorile străine. Băcănia are și o firmă frumoasă, reprezentând un *Dorobanț român.*

Dușmanii noștri, văzând că Românii trag la băcanul lor care le dă marfă și mai bună și mai ieftină, nemai știind de ură, într'o noapte au murdărit firma cu vopsea neagră.

Ura aceasta, cred, va fi pentru Români un indemn și mai puternic de a sprijini pe ciustiiul nostru băcan român. — *A. P.*

† **Nicolae Suciu**, presbiter gr.-ort. român în Feleag, fratele dlui Dr. Traian Suciu, profesor în Brad, a repausat la 23 Februarie n. în vîrstă de 27 de ani.

Odihnească în pace!

— **Moartea ducelui de Luxemburg.** O știre telegrafică anunță că domnitorul ducatului Luxemburg, marele duce Wilhelm, după suferințe grele și îndelungate a încetat din viață Duminică seara. Marele duce era descendent al familiei conților Walram și stăpâna ducatul dela 1905. La 1893 s'a însurat cu infanta de Portugalia, Maria Ana, și din această căsătorie i-s'au născut șase fete. După legea constituțională din 1907 a ducatului de Luxemburg, titlurile marelui duce Alexandru Wilhelm, vor trece asupra fiicei sale mai mari, Maria Adelaida.

Defunctul împlinise 60 de ani.

— **Jidanii în de ei.** Duminică în 18 Februarie profesorul Lombart Werner, jidan din Berlin tinuse o prelegere antisionistă în Viena. Rabinul Grünvald s'a repezit și el — ca reprezentant al jidanilor sioniști — și s'a anunțat o conferință ca răspuns la ce spusese predecesorul său, pentru ieri, 25 Februarie. Abia se deschisese adunarea și gruparea jidanilor antisioniști s'a repezit contra celor sioniști și s'a încins o pâruială de mai mare dragu. Când a intervenit poliția să-i despărtească dușumeaua era neagră de percuini smulși. Vr'o trezeci au fost lăsați lungiți în bătaie alți treizeci au fost internați la poliție, ca să-și facă penitența și tot pe atâția supuși curei hidroterapice a nu știu cărui spital.

Și să poftesească cineva să mai conteste jidanilor meritul de a fi un element de ordine și un factor cultural.

— **Un circ inecat de valurile Dunării.** Un om care a ris viața toată și a ris mai ales ca să petreacă publicul cam greu e crezut că

plânge cu adevărat atunci când plânge. Și e spectacol sfâșietor de trist când ceva te doare și lumea-ș bate joc de durerea ta. Acestea îmi trec prin minte cetind o știre despre o societate de artiști ambulanti cari au încercat să treacă Dunărea pe niște plute între Panciova și Belgrad. Skoiurile de ghiață însă i-a răsturnat în valuri și o parte din ei s'au inecat. Nu le-a întins nimeni mîna de ajutor, și-mi pare că văd cum se luptă cu valurile clauzii în hainele lor largi de stambă, cu fața crispată de spaimă, iar lumea de maluri petrece gratis și pe deasupra tuturor aleargă o șoaptă: Nu-i credeți nu vezi că se fac. comediantul tot comediant rămâne...

— **Se rentează,** ca să se trimită haine spre curățire la spălătoria mecanică **Béla Haltenberger (Cașovia) Kassa**, deoarece se curăță și văpsesc la perfecție. Gulere și manșete se spală alb ca zăpada și cu luci de oglindă. Lucrare repede, serviciu prompt. Anul înființării 1810. Hotelole, restaurantele și instituturile au reducere.

Cântecul haiducului.

Andrei Budac de pe țara Oltului.

O, voi brazi ai codrului
Și voi munți ai Oltului,
Că voi la nime n'ați spus
C'aveți pe Andrei ascuns.
Și jandarmii v'au pătruns
V'au pătruns și l'au ajuns.
Andrei cu haiducii lui
Toți din țara Oltului
Toți în munte au sălaş
La jandarmi li-e fac năcaș,
Jandarmi umblă câte șasă
Ei în crâjmă după masă
Și de jandarmi nu le pasă.
Jandarmi umblă câte zece
Budac în crâjmă-și petrece.
Și când gândesc să-l apuce
El săgeată-n codru fuge,
Iar brazii și cetera
Li fac largă cărarea,
Jandarmii nu-l pot afla.
Codru'n brațe îl cuprinde
Jandarmii nu-l mai pot prinde
Iar Andrei dac'a aflat
Că jandarmii l'au lăsat
El voios s'a tras la sat,
Cu'n văr bun în crâjmă a stat.
Iar vărul-so pentru bani
Il vându mări la dujmani.
Și cu rele'nșelăciuni
Jandarmii l'au prins în mîni,
L'au vîndut pe sub ascuns
C'un glonț negru l'au pătruns,
Și ca nu le să mai scape
L'au mai tras vre-o șase-n spate.
Codrul greu începe a plânge
Iar Budac se scaldă'n sânge.
Jele-i, doamne, cui i jele
Jele-i doamne muntelui
De armele lui Andrei
Jele-i frunzuții de fag
De armele lui Budac.
Că le plouă și le ninge
Și n'are cine le ninge.
Suspină și cetera
Că n'are cini le purta.
Că, vai, cine le-a purtat
În pământ e îngropat
Oltul merge și suspină
Pe Budac aștern fărînă,
Oltul merge spumegând
Căci Andrei e în pământ
Și la lume-i pare rău
Că el n'a făcut nici rău,
Pe bogății i-a supărat
Pe săraci i-a ajutat
Bogații se veselesc
Iar săracii îl jelesc.

Compusă de Simion Avram
și Andrei Muntean
juni din Vărd, valea Hărtibăcelului.

ECONOMIE.**Bilanțul „Victoriei“.**

Arad, 26 Februarie 1912.

În numărul trecut al „Tribunei Poporului“ a fost publicat bilanțul băncii „Victoria“ din Arad, încheiat la 31 Decembrie 1911.

Ce e drept mai puțin variat, în raport cu capitalele de aproape 25 milioane cor., cât fac activele sale. — bilanțul „Victoriei“ tocmai prin faptul că conține puține ramuri de operațiuni, — lasă ușor să vadă chiar și nespecialistul, că are de a face cu un Bilanț cât se poate de real și de-o rezistență deosebită. Comparând cifrele după mărimea lor, îndată aflăm că „Victoria“ este o bancă eminentă de scont, deoarece din tabloul activelor de aproape 25 milioane cor. 18 jum. milioane (circa 75 procente) face numai scontul. În împrumuturi ipotecare are elocuate peste 3 milioane cor. și vedem crescând într'un mod foarte însemnat un nou ram de operațiuni, anume împrumuturile de *Cont current* (cu acoperire ipotecară și de efecte), cari s'au ridicat la suma de cor. 1,232.293.56. O frumoasă cifră reprezintă Efectele publice ale institutului, cari ating cifra de coroane 865.240.—

În ce privește interesele restante „Victoria“ totdeauna a atins recorduri, astfel și anul acesta, la active de 25 milioane cor. și față de cor. 261.333.17 interese incasate anticipativ, aflăm într'adevăr neînsemnata sumă de cor. 7840.93.

Impozante sunt fondurile de rezervă ale băncii, cari față de un capital de acții de 2 jum. milioane cor. după o existență de 24 ani, ating aproape (dimpneună cu fondul de pensii) respectabila sumă de 2 milioane cor. Au crescut față de anul trecut Depunerile spre fructificare cu peste 2 milioane cor. la suma de cor. 13 milioane 702.932.22.

Venitul brut al anului 1911, face cor. 1.426.792.43 din care profitul net este cor. 282.079.14.

Cântărind cifrele relevate în schițarea de până aci, cari reprezintă principalele ramuri de operațiuni ale băncii „Victoria“ și comparându-le cu cele din bilanțul precedent, ușor putem constata uriașii pași de progres, pe cari îi face acest institut financiar românesc. Inflorirea atât de repezită a „Victoriei“ și succesele progresive realizate de ea pe terenul economic în general, adună tot mai mult public în jurul ei, ceea ce de altfel s'a putut constata cu ocaziunea emisiunii făcute anul trecut, care a succes peste așteptările cele mai optimiste. Roadele acestei emisiuni încă nu s'au arătat pe deplin anul acesta, și așa pentru anul viitor ne sunt rezervate noi surprize, la ceea ce ne îndreptățește de altfel și decentralizarea continuă a institutului, aglomerația mare de muncă, cauzată de circulațiunea uriașă ce o face an de an prin operațiunile sale, — silind Direcțiunea la creierea de sucursale la o distanță foarte mică de centrală.

Deși are un teren de activitate bun, atmosferă, în diferite epoci în trecut, i-a fost neprielnică, totuși în urma perspicacității și a înțelepciunii conducătorilor banca „Victoria“ a progresat continuu. Și poate

chiar și vitregia vremurilor trecute a contribuit ea, conducătorii „Victoriei“ să-și arunce privirea cât mai departe în viitor și s'o înzestreze cu una dintre cele mai trainice, dacă nu cea mai solidă organizație internă.

Prin natura lor ramurile de operațiuni, cu cari se ocupă „Victoria“, fac ca circulațiunea anuală să ajungă cifre uriașe, dându-ne prilejul să constatăm mobilitatea capitalurilor sale, care o face mai rezistibilă față de crizele de piață generală de bani. Astfel „Victoria“ va întâmpina cu ușurință orice eventualități, ce s'ar putea isca în vremuri critice, și într'adevăr trebuie să admirăm organizația modernă pe care o are.

În 3 Martie n. se va ținea adunarea generală a „Victoriei“ când vom mai avea ocaziunea a ne ocupa cu părțile nesulevate aci, pentru însemnătatea deosebită ce o are banca „Victoria“ în viața noastră național-economică.

Bancnote nouă a coroane 100. Precum se anunță din Viena „Banca Austro-Ungară“ a hotărât să facă o nouă emisiune de bancnote á K. 100. Bancnotele vechi de 100 cor. se vor scoate curând din circulațiune, după ce s'a constatat că există nu mai puțin decât 15 feluri de falsificate ale acestor bancnote. Noile bancnote se vor deosebi de cele vechi atât în ce privește culoarea, cât și mărimea.

Procurarea favorabilă de articole economice. Aducem la cunoștința economilor noștri de pretutindeni, că subscrierul comitet este gata a mijloci, pentru ori și cine i-se va adresa, procurarea articolelor economice amintite mai jos lângă cari însemnăm și prețul:

1. Sămânță de iarbă engleză, 1 kilogram 68 bani;
2. Sămânță de iarbă franceză, 1 kgr. 1 cor. 60 bani;
3. Sămânță de lușernă, 1 kgr. 2 cor.;
4. Sămânță de trifoi roșu, 1 kgr. 2 cor. 30 b.;
5. Sămânță de napi „Mammuth“, roșii, mari, 1 kgr. 2 cor. 50 bani;
6. Sămânță de napi „Obendorf“, galbini, rotunzi, 1 kgr. 3 cor. 20 bani;
7. Sămânță de napi „Eckendorf“, roșii, 1 kgr. 2 cor. 80 bani;
8. Sămânță de inohor, 1 kgr. 32 de bani;
9. Sămânță de ceapă „Zitan“, uriașă, galbenă, 20 grame 50 bani;
10. Sămânță de ciapă „Braunschweig“, 20 gr. 60 bani;
11. Sămânță de ciapă „Tripoli Roca“, 20 gr. 40 bani;
12. Sămânță de ciapă „Madeira“, 20 gr. 50 bani;
13. Sămânță de salată „Matador“, timpurie, 20 gr. 24 bani;
14. Sămânță de salată de iarnă „Nansen“, sau „Nordpol“, 20 gr. 24 bani;
15. Sămânță de salată „Goldkönig“ (nouă), galbină aurie, mare la căpătină, ușor de transportat, 20 gr. 60 bani;
16. Sămânță de pătrîngel de toamnă, 20 gr. 10 bani;
17. Sămânță de pătrîngel lung „Zuainer“, dulei, 20 gr. 10 bani;
18. Sămânță de moreovi de vară „Nantes“, 20 gr. 60 bani;
19. Sămânță de moreovi de toamnă „Quedlinburg“, 20 gr. 50 bani;
20. Sămânță de ridichi de vară „Stuttgart“, albi, timpurii, 20 gr. 10 bani;
21. Sămânță de ridichi de Maiu, mari, albe, 20 gr. 10 bani;
22. Sămânță de ridichi de iarnă, negre, 20 gr. 12 bani;
23. Sămânță de ridichi de iarnă, albe, 20 gr. 12 bani;
24. Sămânță de castraveți de „Paris“, 20 gr. 30 bani;
25. Sămânță de varză „Braunschweig“, uriașă de iarnă, 20 gr. 30 bani;
26. Sămânță de călărașe (gulii) albe, timpurii 20 gr. 40 bani;

27. Sămânță de călărașe de iarnă, vinete, 20 gr. 50 bani;
 28. Sămânță de mazăre „Bismark“, timpurie, 100 gr. 44 bani;
 29. Sămânță de fasole de Iulie, 100 gr. 60 b.
 30. Sămânță de fasole „Mont d'oe“, galbină, 100 gr. 80 bani;
 31. Sămânță de patlagele (paradise), „Paradis“, 1 kgr. grele, 20gr. 12 bani;
 32. Sămânță de patlagele „Excelsior“ (nouă), foarte gustoase, o porție 50 bani;
 33. Sămânță de patlagele „Ficarazzi“, foarte timpurii, 20 gr. 40 bani;
 34. Sămânță de paprică sârbească, 1 porție 10 bani;
 35. Sămânță de spinat „Goliath“, 20 gr. 10 b.;
 36. Flori: „Aster de Hohenzollern“, mestecate 1 porție 10 bani; Gheorghine „Dahile“, mestecate 1 porție 10 bani;
 37. Legături de altoit „Raffia“, 1 kgr. 1 cor. 20 bani și 10 kgr. 10 cor.;
 38. Funii de „Cocos“ (de legat altoi), 1 kgr. 1 cor. 20 bani și 10 kgr. 10 cor.;
 39. Rășină de altoit, fluidă, 125 gr. 50 bani, 250 gr. 1 cor., a 60 gr. 30 bani și a 30 gr. 20 b.;
- Decoratorii cari vor trimite la adresa secretarului secretar prețul, cum și 20 bani pentru buletinul de expediție și pentru pachetat, 4 bani taxă de imanuare postală și 15 bani pentru ostenală, drept dăruire pentru un scop de binefacere, — vor primi articlii comandați cu posibilă grabă.

Sibiu, 17 Februarie n. 1912.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

Pant. Lucuța
prezident.Victor Tordășianu
secretar.**Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta**

Budapesta, 1 Martie n. 1912

Prețurile cerealelor după 100 klg. a fost următorul

Grâu de Tisa	— — —	K. 23.35 - 24.25
„ din com. Fejér	— — —	„ 23.25 - 24.05
„ din com. Pesta	— — —	„ 23.25 - 24.05
„ din Bănat	— — —	„ 23.35 - 24.05
„ Dunărean	— — —	„ 23.35 - 24.05
Cucuruz	— — —	K. 18.50 - 18.70
Secară	— — —	„ 20.65 - 21.10
Ovăs	— — —	„ 20.20 - 20.90

Prețul bucatelor pe termin.

Prețurile sînt a se socoti după 50 klg.

Grâu pe Octomvre 1912	— —	11 K. 08
Grâu pe Aprilie 1912	— —	11 „ 83
Grâu pe Maiu 1912	— —	11 „ 75
Secară pe Aprilie 1912	— —	10 „ 61
Cucuruz pe Maiu 1912	— —	8 „ 85
Ovăs pe Aprilie 1912	— —	10 „ 31

Târgurile de țară.

— 1—10 Martie calendarul nou. —

1. Bruiu, Dicio-Sân-Mărtin, Drașu, Lecăuș, Zlagna.
2. Beba-veche, Bichiș-Ciaba, Comlăuș (Bănat), Veneția-de-jos.
3. Abrud, Bălăușer, Cincu-mare.
4. Alămor, Ferihaz.
5. Sepsî-Sân-Giorgiu, Zelau.
6. Șoncuta-mare.
7. Petriș.
8. Budapesta, Cenadul-sârbesc și nemțes, Dalboșeț, Ghioroc, Kecskemét, Gyoma.

POȘTA REDACȚIEI.

Ab. 3838. N'am primit mulțumita publică. Căteva de care pomenești n'o avem, nici nu știm unde s'a publicat.

Mișcanii. Nu calea publicității poate să vindeze retele dela dumneavoastră. Articolul trimis nu poate publica.

Antoniou Gurban. Cele trimise se vor publica în curând. Sînt altele mai vechi la rînd, cari imbulzesc.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.
„Tribuna“ institut tipografic Nichin și Co.

Caut un birt și prăvălie

spre închiriere sau și cumpărare, la sat, ori la oraș. Birtul și prăvălia pot să le iau în primire momentan sau la toamnă. Doritorii să se adreseze lui *Ioan Dirlea*, »Katonagyógyintézet, Herkulesfürdő.

40 jugăre de pământ

se află de vândut în hotarul comunei *Dieci* (Décse, u. p. Alcsil, Aradmegye) gara: Háromalmás. Doritorii de a-l cumpăra să se prezinte în comună la vânzătorul dl *Lórencz Lipót*

In atențiunea On. Public!

Cine are lipsă de următoarele, să se adreseze cătră mine:

Țigla de acoperit căsi, cătrănită ori roșie, din renumitele fabrici ale lui *Bohn*.

Mașini de săpat și sămănat cucuruz, plumburi, grape etc.

Mașini de trierat, mânate cu foc, benzin, ori cu mâna, precum și totfelul de mașini și recvizite pentru economie.

Coase de prima calitate.

Trifoi și tot felul de sămânțuri.

Soiuri de hoară.

Caut și așez lucrători pentru economie, precum și băieți la măiestrie.

Reflectanții sunt rugați a mă recerca verbal, ori în scris, la dorință, merg în persoană la fața locului.

Adresa:

Vaselian Popoviciu,
inv. penz.
Marosborsa (Berzova) Comit. Arad.

Imprumut ieftin,

fără cheltuieli anticipative, cu procente de 10% și amortizație, pe pământuri, dela 10—65 ani, rămânând procentele aceleași.

Ofert diferite mașini agricole

fabricatele cele mai bune, construcția cea mai perfectă, precum: mașini de treerat, cu motor, benzin și olei, mașini de semănat și cosit cu abur, benzin și olei pe lângă prețurile cele mai convenabile cu plățire în rate

Cumpăr, vând și parcelez

poșii, pământuri, fabrici și case. Vând mașini, motoare calitate bună, preț ieftin. Instalez luminare cu acetelin și vând obiectele necesare.

La dorință trimit specialist.

Caut agenți la sate, pe lângă onorar.

Agentura generală comerclală.

Palmer Mátyás

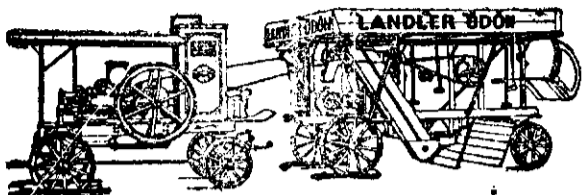
mișoara, Strada Jenő-Herceg Nr. 13.

Illustrate

cu motive românești și cu vederi din România ș. a.

pot căpăta la »Librăria Tribunei».

Patentatură originală din Svedia.
„ROBUR“ motor cu olei natural
în urma multiplelor calități este
cel mai bun dintre toate motoarele de acest fel
având o putere de 2—300 cai (HP.)

Noutate! Noutate!

Lucru neintrecut de ieftin!

Il recomandăm poentru:

mori-, ateliere industriale
și la totfelul de mașini agricole.

Spese la cias după fiecare HP. 1 1/2 fil.

Nu este supus supravegherei finanțelor!

Se vinde și în rate! **Garanție deplină!**

Mașini, motoare folosite se schimbă cu nouă.
Catalog la cerere trimit gratis.

Landler Ödön, Motortelepe,
Budapest, Lovag-u. 2.

Ceasornice, giuvaere, gramafone și plăci

se pot cumpăra pe lângă garanție de 10 ani, cu prețurile cele mai ieftine din întreagă țara, fie chiar și pe rate, — la marele depozit alui

TÓTH JÓZSEF,

ceasornicar și giuvaergiu,
Szeged, Dugonics-tér 11.

Reparaturi cu garanță de 5 ani se fac ieftin.
Catalog ilustrat trimit gratuit. Nenumărate scrisori de recunoștință. Caut revinzători.

STAMM EDE

SUCCESOR

RESCH FERENC

atelier de mașini de cusut și biciclete
Temesvár, Str. Merczi 4.

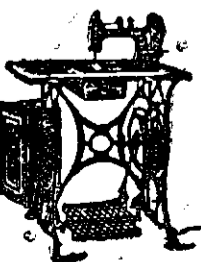
Are magazin de mașini de cusut **PFÄFF** de toată mărimea și cu prețurile moderate. Mare asortiment de **Goarne**. Prețurile se pot solvi în rate.

Cele mai noi

gramafone

fără schimbarea acului pe lângă prețuri convenabile. Telefon 459.

Preț-curent la dorință trimite gratuit.

Proprietarii
de mașini de treerat
cruță bani, timp și lucru
cu folosirea coșului
brevetat „**STERN**“

O comisie de specialitate a constat, că o cantitate de paie de 500 de bugle treerate cu coșurile de până cum, a dat încă 680 kgr. de grâu la a doua îmblătire cu coșul »**STERN**«.

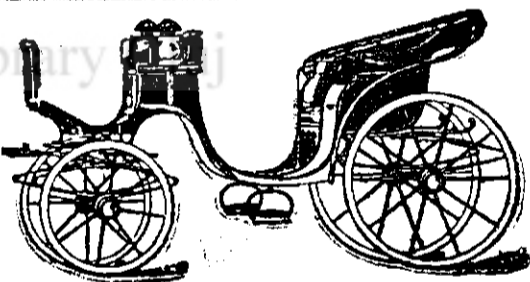
Cere prospect franco și gratuit dela

Bárdos és Brachfeld,

Budapest, VI., Gyár-utca 5.

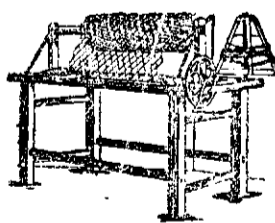
Huber Péter

șelar, lustruitor, dogar și ferar.
Temesvár-Gyárváros,
Strada Buziaș Nr. 8.

Primește ori-ce lucrări de șelărie, lustruire, dogărie și ferărie, precum și reparaturi, pe lângă prețurile cele mai moderate. Material prima calitate. Serviciu prompt și conștiincios.

Cele mai excelente instrumente pentru săparea de

fântâni arteziene le pregătește și expediază

Várady Lajos,

fabrică de instrumente
Hódmezővásárhely,
VI., Ferencz-utca.

Nu trebuie să anteprenori; domeniile, comunele, singuraticii: singuri pot face săparea cu instrumentele mele.

Primlucrător mijlocesc.

Recomand și mașini pentru împletitul de sîrmă.

Catalog de prețuri trimit gratis și franco.

Premiat la 6 expoziții.

In atenția economilor!
Contra tăciunelui:
 se află la farmacia menționată un
 lăchid de stropit. La 100 kg. e deajuns
 un pachet de 40 fil. Rezultat sigur!

Distins cu medalie de aur la expoziția
 internațională din Paris:

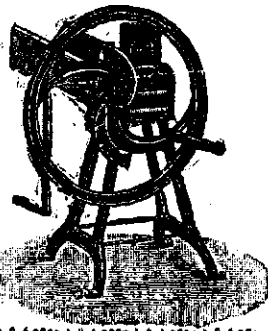
Margit-Viora- Crème.
 Poudre.
 Săpun.

Nesticăcioase, depărtează de pe față pistrii
 și totfelul de necurățenie. Se află la farmacia:

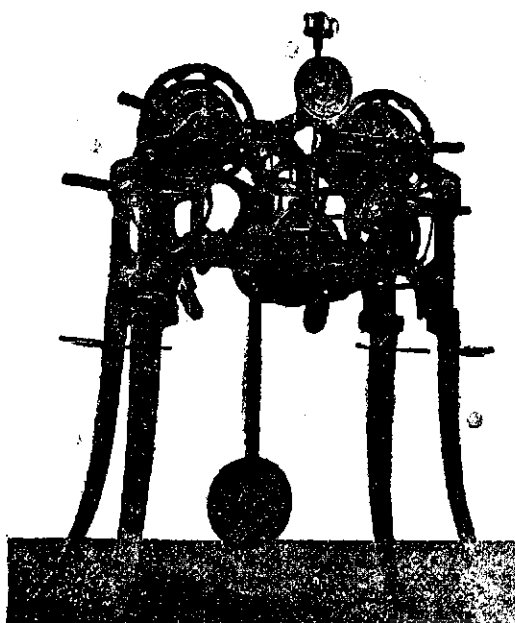
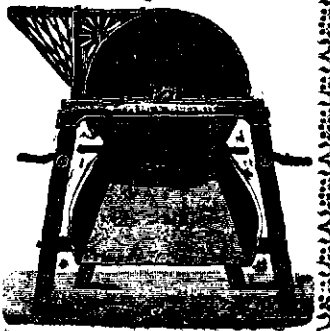
„SFANTA TREIME“
ERNEST BRAUN
 Temesvár-Józsefváros, Bem-utca 30
 Prețul 1 cor. 60 fil. Expediție de 2-ori la zi.

Hegyi János,

măestru lăcătuș de lucruri pentru zidiri și de artă.
 Atelier de mașini și depozit de mașini agricole.
 (Casa proprie) Aiud - Nagyenyed, Strada Tövisi-ut.

Primește ori-ce lucrare de lăcătușerie artistică
 și pentru zidiri, precum și lucrarea și repararea
 be mașini agricole și industriale. La acele ma-
 șini cari nu se pot executa în atelierul meu, am
 luat reprezentanța și depozitul, mai multor fa-
 drici, despre a căror fabricații m'am convins în
 decursul anilor, că sunt neexcepționabile. Rog
 să se adreseze în ori-ce afacere referitoare la bransa
 aceasta, — la mine, servind ori și cui cu lămuriri.
 Țin în depozit și mașini de cusut, cele mai
 bune fabricații, precum și cumpene, cântare,
 decimale. — Prețuri ieșine. — Catalog gratuit.
 Se dau cu garanție și condițiuni de plătire și în rate.

Fabrică de ceasornice ielec-
 trice și ceasornice de turn
 gr. Thorotzkai és Társa
 Rozgonyi és Lendvai

Budapest, VII, Sziv u. 32

Pregătește
ciasuri pentru turn
 din material de seamă cu funcțiune
 precisată, în orice mărime.

Ciasuri principale și laterale
 electrice, ciasuri vertizatoare
 pentru școli și fabrici.

Ciasuri pentru castele, căsărmi
 și terase și jocul dangătului de
 clopote. — Primește reparaturi, pre-
 cum și prefacerea ciasurilor vechi în
 ciasuri de turn cu salt de minut.

Cea mai mare și mai modernă
 fabrică de ciasuri electrice și de turn
 din Ungaria.

Ciasornicarii permanenți ai capita-
 lei și furnisorii căilor ferate ungare a
 fabricilor de tutun și casei de amanet.

Premiat la expoziția gener. din Pécs cu
 medalie de aur și la expoziția asociației in-
 dustriale din ară cu diplomă de onoare.

Invenție senzațională.

Brevetat sub
 No 3956.

Scutit prin lege
 sub No 141.

In atenția prășitorilor de vite!

ANTICOLUL e de un efect uimitor **COLICEL.**
 în contra:

Experiența de doi ani la regimentul I. de husari arată
 că în contra colicei nu există un alt leac mai cu efect
 decât **ANTICOLUL**, deoarece în toate cazurile și un prav
 ajunge ca să producă efectul așteptat. La cai în cazurile
 cele mai grave e destul un prav, vindecare la 1½ ore.
 La vite cornute 1 eventual 2 pravuri, vindecarea 1 oră
 In propriul interes comandă o cutie, ca să o ai în caz de
 lipsă, costă 4 coroane (2 pravuri).

Se poate comanda la:

LABORATORUL ANTICOL

Mayer Ignác, med. veterinar șef reg. Brașov.

Kaiserl. und Königl.
 Husaren-Regiment Kaiser No 1.

Certificat.

Subsemnatul am folosit preparatul dlui Mayer Ignác, medic ve-
 terinar de stat, la boala așa numită colică, atât a cailor mici cât și la
 ai regimentului, cu un rezultat uimitor, pentru care, precum și pentru
 forma ușor de usat îl recomand cu căldură orișicui.

Brașov, 21 Aprilie 1896.
 (L. S.)

ss. Litke, colonel.

Georg Barthelmie

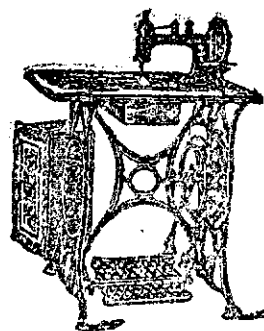
mechanic

Brașov, Strada Porții Nr. 41.
 (Colțul dela strada Sfântului Ioan).

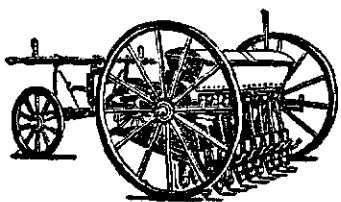
Atelier pentru mașini, de scris, socotit,
 dictat și de cusut, apoi pentru aparate
 electrice și fizice, lampe electrice de
 buzunar, gramafone, plăci, ace, hârtie
 — de copiat și diferite utensilii. —

Telefon 380.

— Instructor pentru scris la mașină. —

Noutate!

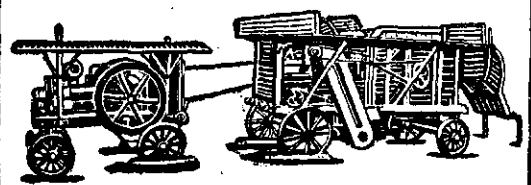

Depozitul fabricii de mașini agricole

Gömöri Testvérek

Budapest, IX, Boráros-tér 2

Noutate!

Reprezentant pentru Ungaria al firmei JEZEK K. & R. fabrică de mașini și turnătorie de fier în Blanskó.

Mașinile de treerat,
 — aranjamente com-
 plete de mori și ma-
 șinile de semănat —
 livrate de Gömöri
 Testvérek — în urma
 multămirii generale
 — le recomandăm
 tuturor agronomilor.

Recomandăm mașinile noastre de sămănat construcție solidă, corespunzătoare tuturor preferențelor, cu despărțiminte separate pentru semănatul porumbului. — Recomandăm încă următoarele specialități: Mori cu cilindre de piatră și site, pentru măcinat mare, mijlociu și fin, la putere de apă, abur și motor.

Mașini pentru fabricarea țiglei, aranjamente complete pentru fa-
 briel de țigle Mașini pentru țigle de ciment și de spart piatră.

A fost distins cu nenumărate premii: cel mai nou sistem de ma-
 șini de treerat, cu motor, pe cari le recomandăm în deosebi on. agronomi,
 pe lângă garanție și condiții acomodate de plată. — Pentru instrucția ne-
 cesară la conducerea acestor mașini trimitem om de specialitate.

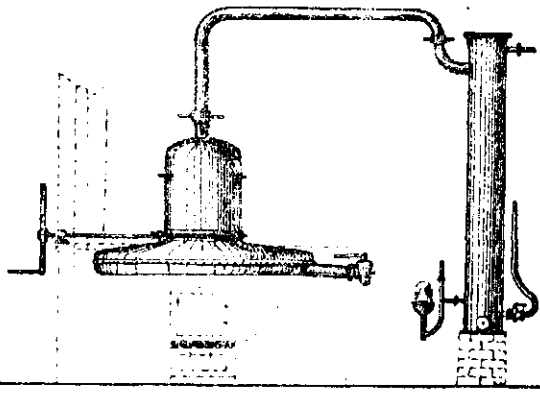
Pe cei cari doresc să cumpere
 îi vizităm în persoană, având
 astfel cumpărătorii un câș-
 tig și anume onorariul ce l'ar
 încassa în alt chip, agentul.

SERVICIU PROMPT!

Catalog la doriță trimitem gratis.

Arányi Adolf, fabrică de obiecte de aramă
Ujpest, Lőrincz-u. 7. (in casa proprie.)

Fabrică și livrează, în cea mai excelentă execuție:

CAZANE de fier rachie, precum și garnituri complete pentru fabrici chimice, fabrici de bere, alcool și rachie, mai departe vane de scaldat, — sobe pentru camere de baie, cazane și căldări cu vatră și în fine țevi de aramă reșite cu prețurile cele mai ieftine. Catalog trimis gratuit.

GUSTAV SCHMIDT

fabrică de ploiere

Sibiu—Hermannstadt, Groser-Ring No 3—5
(Palatul Bodenkredit).

Recomandă magazinul său bogat asortat cu cele mai nouă și mai moderne

ploiere-entoutcas

(pt. seare și ploaie)

precum și

ploiere

de calitate excelentă

pentru domni și dame.

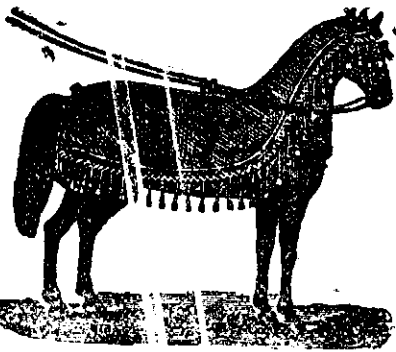
Comandele se execută prompt cu și punctualitate.

Iosef Schuster succesorul lui **M. Orendt**

curelar, șelar și fabricant de geante.

Sibiu—Nagyszeben, Str. Cisnădiei 37.

Recomandă depozitul său bogat asortat în hamuri de cai de lucrat și de lux, cu bandă ori cu jug la piept, hamuri pentru cai ori boi cu jug, conform cererii, în prețuri diferite. Șele și necesare pentru călărit, articole de călătorii, de vânat și excursiuni, articole de piele de galanterie. Curele de mașini calitatea cea mai bună. — Curele de legat.

Reparaturi prompt și ieftin. Catalog ilustrat, franco și gratis.

Cel mai ieftin loc de cumpărat e
Marchitania G. Florian & Comp.

Versecz.

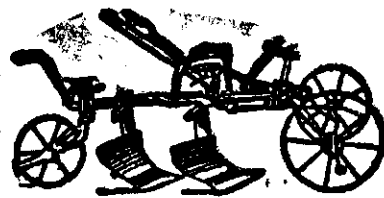
Telefon 78.

Mare asortiment:

de pluguri, osii, ferării, unelte pentru casă și bucătărie, vânzare în regie a ierbii de pușcă, arme, cartușe și toate

requisitele de vânătoare.

Serviciu prompt și prețuri ieftine. Comande prin tren și poștă se efectuează grabnic și cu cea mai mare punctualitate.

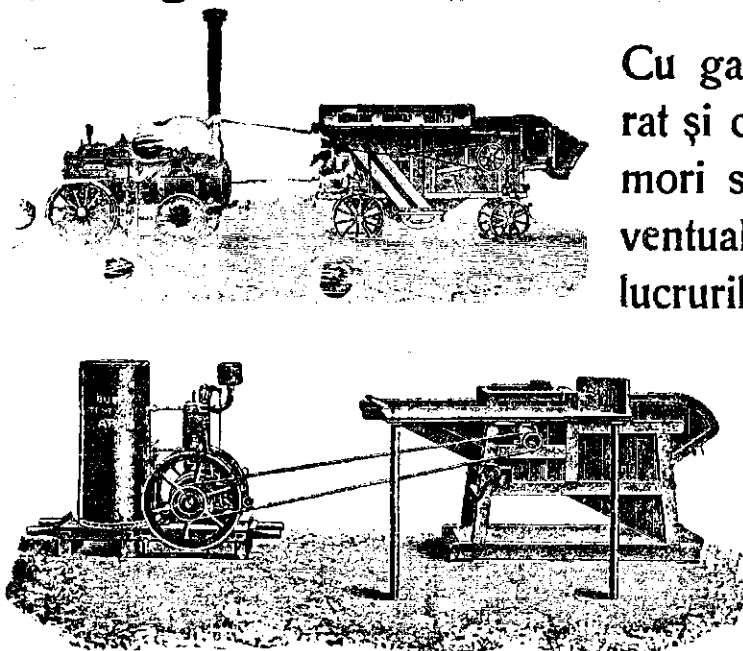
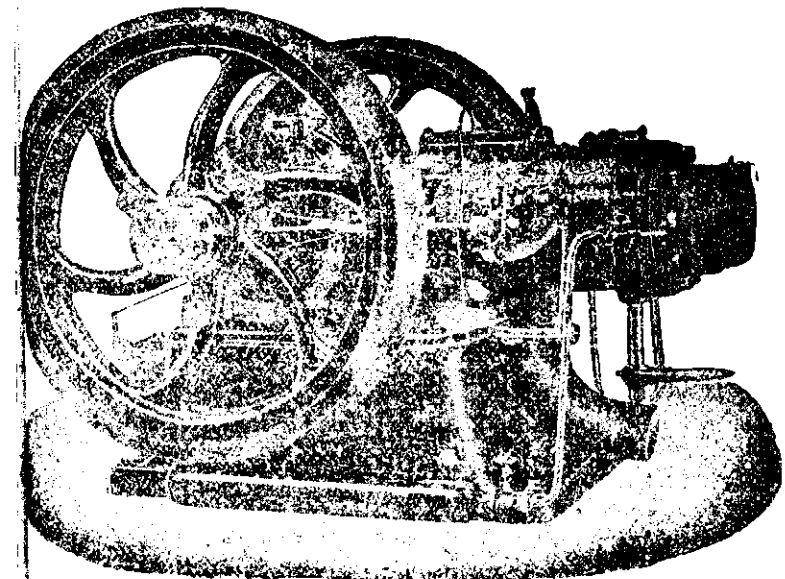
Frații Burza

Nr. telefonului 604.

Cea mai mare firmă românească din Ungaria.

Arad, Piața Boros Béni-tér 1. (Casa proprie)

Recomandă magazinul lor bogat asortat de ferării, arme și totfelul de mașini agricole, mașini de trierat cu aburi, mașini de trierat cu motor și totfelul de motoare cu benzin, cu leu brut și motoare sugătoare cu gaz, arangem mori cu motoare cu prețurile cele mai moderate și cu plătire în rate.

Cu garnituri pentru trierat și cu prospecte pentru mori servim bucuros, eventual pentru primirea lucrurilor acestora și facerea contractului mergem la fața locului pe spesele noastre.

Dacă a-ți încercat toate!

și tot nu v'au trecut durerile reumatice cereți o sticlă de

spirt de gheață

care face să înceteze imediat ori-ce durere de cap, de dinți provenite din răceală, ca de exemplu: junghiuri în coaste și în spate se folosește cu rezultat bun. Iar în contra guturailui singurul remediu.

Prețul unei sticle 60 fileri, o sticlă mare 1 cor. 20 fileri, 3 sticle mari sau 6 sticle mici se trimit porto franco.

Cantități mai mici nu se expediază. Se găsește și se poate comanda dela

Szémann Agoston,
farmacist.

Hatvan, Fő-tér 126. sz.

Se expediază zilnic în toate părțile.

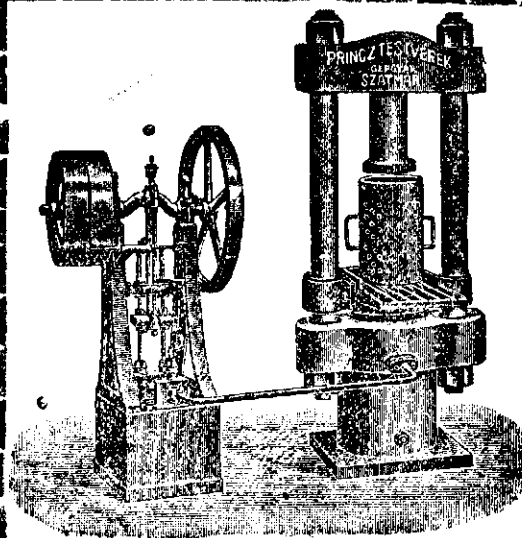
Atelier artistic pentru pictarea sticlei și me-
zaicuri de sticlă venețiană! Fondat în anul 189

Palka József

Budapest, VII., Baros-utca 59

— Telefon 62-32. —

Pregătește în **ferestre colorate** pentru bis-
stil modern rici în ex-
cuție simplă și artistică. Mozaicuri venețien
de sticlă. Icoane pentru altar, ornamente
statuiete pentru pereți în execuție artistică di
material venețian. Modele și prospecte trimite
gratuit. La cerere mă prezint în persoană pent
luarea în primire a lucrărilor.

Atelierul de mașini și pentru clădit mori

PRINCZ TESTVÉREK

— din SZATMÁR. —

- Pregăteșe petrine și orice mașini ■
- pentru stors olei, mănate cu apă ■
- mașini de desghioat, sfărmat ■
- și prese, pe lângă asta cele mai ■
- exacte transmissiuni cu ■
- — tractație circumpețială. — ■
- ■ Instalăm mori pe taln, ■
- ori cu cilindre. ■ ■ ■ ■ ■

TRANSYLVANIA

Str. Cisnădiei No 5. **SIBIU.** Edificiile proprii.

Recomandă

Asigurări contra focului

pentru edificii, recolte mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai ieftine și în cele mai favorabile condiții precum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele confesio- nale cu avantajii deosebite), în cazul morții și cu termin fix, cu plăttre simplă sau dublă a capitalului; asigurări de penziuni și cu participare la câștig; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântat mai departe:

Asigurări contra grindinei (peatră); de accidente corporale; contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apaducte etc.

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1909 K	4,831.168-51
Capitale asigurate pe viață, achitate	4,571.085-31
Starea asigurărilor cu sfârșitul anului 1909	foe 112,045.412-—
	viață 10,847.132-—
Fonduri de întemeiere și de rezervă	2,309.387-—

Prospecte în combinațiunile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice informații în birourile Direcțiunii, Strada Cisnădiei No 5, la agenturile principale din Arad, Brașov și Cluj, și la toate agen- turile locale.

Persoane versate în achiziții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului cu condiții foarte favorabile.

Români! replantați viile cu altoi dela firma română!

„Mugurul”

însoțire economică

Elisabetopole—Erzsébetváros
(Kis-Küküllő vm.).

Altoi de vie

calitate distinsă — pe lângă celea mai moderate prețuri soiuri de vin de masă viță americană cu și fără rădă- cină, ochiuri de altoit, viță europeană cu rădăcină.

Se află de vânzare la însoțirea economică

„Mugurul”

Elisabetopole—Erzsébetváros.

Material disponibil în al- toi peste trei (3) milioane.

Școalele noastre n'au fost atacate de peronosporă.

Altoii sunt desvoltați la perfecțiune!

La cumpărări pe credit celea mai ușoare condiții de plată!

La cerere preț curent și instrucțiuni gratis și franco.

Români! Trimiteți băieții la cursul practic la altoit